

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O RADU

Udruženja

"PRIJATELJICE OBRAZOVANJA – AMICA EDUCA"

za 2011.godinu

Tuzla, mart 2012.g.

SADRŽAJ

Uvod.....	03
Programi Udruženja Amica Educa.....	04
Edukativni program.....	04
Porodično savjetovalište.....	16
Psihosocijalni rad sa ženama i djecom romske nacionalnosti.....	20
Saradnja sa vladinim i nevladinim institucijama i organizacijama.....	22
Fundraising / Mogućnosti za nove i nastavak postojećih projekata.....	25
Statistički podaci za 2011.godinu.....	26
Izveštaj o finansijskom poslovanju Udruženja "Amica EDUCA" u 2011.godini.....	28
Plan rada Udruženja "Amica EDUCA" za 2012.godinu.....	30
Okvirni finansijski plan (budžet) Udruženja "Amica EDUCA" za 2012.godinu.....	32

UVOD

Udruženje "Prijateljice obrazovanja Amica Educa" (u nastavku teksta Amica EDUCA) je uspješno implementirala sve aktivnosti planirane početkom 2011.godine. Sve projektne aktivnosti su bile fokusirane na pružanje usluga podrške u obliku edukacija, treninga, psihološkog savjetovanja, terapije i psiho-edukacije. Programi i aktivnosti su se realizirale u skladu sa postavljenom misijom i doprinjeli generalnom cilju organizacije.

Misija Udruženja Amica Educa je: Amica Educa je nestranačka, nevladina, neprofitna organizacija koja svojim djelovanjem na prostoru BiH i Jugoistočne Evrope doprinosi kvalitetnijem životu pojedinca i zajednice primjenom koncepta cjeloživotnog učenja, alternativnih i formalnih pristupa u edukaciji i psihosocijalnom radu sa mladima i odraslim, težeći evropskim integracijama.

Generalni cilj Amica Educa-e je: Doprinijeti razvoju i demokratizaciji BiH kroz razvoj kvalitete i različitosti edukativnih i socijalnih usluga, zaštitu mentalnog zdravlja pojedinaca i iniciranje pozitivnih zakonskih regulativa, direktnom podrškom, primjenom inovativnih pristupa u edukaciji profesionalaca i promocijom uloge civilnog društva.

U toku 2011.godine, Amica EDUCA je svoje aktivnosti implementirala kroz 3 glavna programa:

1. "Multiplikatori inovativnih metoda u psihosocijalnom i pedagoškom radu"
2. "Porodično savjetovalište"
3. „Psiho-socijalni i edukativni rad sa ženama i djecom romske nacionalnosti u naselju Kiseljak“
4. "Tandem Univerzitet – Amica Educa"

Realizacija navedenih programa omogućena je finansijskom podrškom od strane:

1. partnerske organizacije "Amica SCHWEIZ" Basel, Švicarska,
2. Cristliche Friedensdienst (CFD), Švicarska i
3. Ministarstva rada i socijalne politike Tuzlanskog kantona

Korisnici i klijenti prijektnih aktivnosti u toku prošle godine su bili:

- profesionalci pomagačkih disciplina (prosvjetni radnici, pedagozi, psiholozi, socijalni radnici, edukatori-rehabilitatori različitih smjerova, zdravstveni radnici i dr.), kao i studenti ovih oblasti
- studenti završnih godina Edukacijsko-rehabilitacijskog faulteta
- nezaposlene žene,
- djece predškolskog i školskog uzrasta,
- žena i djece Romske populacije
- mladi i odrasle osobe u stanju psiho-socijalne potrebe
- kao i mnogi drugi građani TK koji su pokazali interes za rad na sebi i poboljšanje ličnih kompetencija

PROGRAMI UDRUŽENJA “AMICA EDUCA”

1. Edukativni program

Edukativni program korisnicima nudi metode i vještine za rad sa djecom, mladima i odraslima, iz različitih psihosocijalnih i pedagoških oblasti: Kreativno izražavanje slikanjem, Nenasilna komunikacija, Plesovi univerzalnog mira, Porodična dinamika, Pozitivna disciplina u odgoju djece, Seksualno zlostavljanje u djetinjstvu, Art-terapija i Muzikoterapija.

Korisnici edukativnog programa su bili profesionalci “pomagačkih” disciplina: socijalni radnici, psiholozi, pedagozi, edukatori-rehabilitatori različitih smjerova, prosvjetni radnici, zdravstveni radnici, SOS majke, kao i studenti ovih oblasti. Pored profesionalaca, prisutan je bio i znatan broj korisnika sa drugom profesionalnom pozadinom, kao što su: novinari, pravnici, marketing-menageri, ekonomisti, IT stručnjaci, elektro-inženjeri, elektro-tehničari i sl. Interesovanje i potreba za ličnim razvojem kod učesnika je bila primjećena kod svih tema seminara, što je sam fokus seminara (učenje sa ciljem multipliciranja različitih vještina i metoda), proširene sa dodatnim fokusom “podrška ličnom razvoju”.

Potreba za ličnim razvojem bila je takođe prisutna i kod druge ciljne grupe edukativnog programa, a to su nezaposlene žene koje su bile uključene u trening Lične i poslovne vještine.

1.2. Kreativno izražavanje slikanjem

17 - 19 januar	Modul 1 - 16 učesnika
09 - 10 april	Modul 2 - 13 učesnika
01 - 03 maj	Modul 3 - 13 učesnika

Seminar Kreativno izražavanje slikanjem je realizovan kroz 3 modula u razmacima od 2 mjeseca između modula. Na prvom modulu je učestvovalo 15 učesnika, dok je broj na sljedećim modulima smanjen na 13, zbog nemogućnosti 2 učesnika da prilagode svoje poslovne i privatne obaveze predviđenim terminima.

Učesnici seminara su bili profesionalci/multiplikatori (prosvjetni radnici, pedagozi, psiholozi, defektolozi...) zaposleni u osnovnim školama, različitim NVOima i SOS Dječijem selu. Učesnici su na samom početku iznijeli svoja očekivanja; neki su došli sa željom da usvoje nove tehnike, odmore se od svakodnevnice, dok jedna od učesnica je rekla da joj je motiv sertifikat koji će dobiti na kraju završene edukacije.

Kako je rad sa ovom grupom odmicao, već nakon prvog modula su uočene nastale promjene kod učesnika: probuđena svijest o potrebi rada na sebi, odnosno kroz pokrenuti kreativni proces pokrenule su se slike iz podsvjesnog dijela ličnosti. Učeći kroz sopstveno iskustvo učesnici su uvidjeli da je moguće na taj način osvijestiti traumatska i stresna iskustva koja su duboko potisnuta. Iako svaki sa svojim različitim sadržajem, moduli su imali zajedničku nit - pokretanje kreativnog procesa kao i svjesnost o mogućnostima primjene tehnika u radu, kako sa djecom tako i sa odraslim osobama.

Pored kreativnih tehnika učesnici su imali priliku da osjete pozitivan efekat vođenih fantazija, vježbi disanja te relaksacionih kao i vježbi za energiziranje i grupnu dinamiku. Učesnici su u grupi dijelili svoja pozitivna iskustva nastala kroz primjenu navedenih tehnika. Osjetan je bio i rast povjerenja unutar grupe koji je na svakom sljedećem modulu bio izražajni. Učesnici su bili otvoreniji, spremniji da podijele svoje emocije, iskustva, kao i da pruže podršku jedni drugima, što je takođe imalo veoma pozitivan efekat i učesnici su to naglasili kao veoma važno.

Do kraja posljednjeg modula uočene su promjene u pravcu lakšeg verbalnog izražavanja emocija te u spremnosti da posmatraju slike sa više asocijacija, rezonantnih slika. Učesnici su se oslobodili i prvobitnog

straha od estetske ili psihološke kritike njihovih slika, prihvatili su pravila posmatranja i prepoznali slikanje kao mogućnost neverbalnog izražavanja. Učesnici su postali svjesni i značaja boja u njihovom životu, a kroz temu životna panorama neki od njih su osvijestili i proradili svoja traumatska iskustva. Prepoznali su slikanje kao mogućnost ventiliranja emocija.

Takođe, pokrenuta je i želja u učesnicima da u svojim radnim i životnim okruženjima osmisle prostore za primjenu metode kreativnog izražavanja slikanjem. Već na drugom modulu nastavnice razredne nastave su dijelile sa grupom šta su već počele primjenjivati u radu sa djecom.

Nekoliko konkretnih primjera promjena nastalih kod učesnika :

- Učesnica koja je na samom početku izjavila da je došla prvenstveno radi sertifikata, međutim kroz slikanje, posmatranje slika i druge aktivnosti osvijestila je svoj problem - ona na sebe preuzima svu odgovornost u porodici kao i na poslu. Prepoznala je da svakodnevno nosi veliki teret na sebi i odlučila da se rastereti prevelike odgovornosti. Na kraju je bila jako zadovoljna i rekla je da je dobila puno više od očekivanog.
- Jedna od učesnica je već tokom prvog modula napravila u svom okruženju prostor za slikanje, a pored toga osvijestila je i potrebu za postavljanjem jasnijih granica u kontaktima sa drugim osobama.
- Nekoliko učesnica je izjavilo da su kroz ovaj seminar pored usvojenih tehnika počele da se više brinu o sebi i da imaju više samopouzdanja.
- Učesnica koja je nastavnica razredne nastave jednu je tehniku odmah radila sa učenicima, o tome su objavljene fotografije kao i tekst u dječijim novinama.

Kroz follow-up pismenu i usmenu evaluaciju, svi učesnici su se veoma izrazili pozitivno mišljenje i stavove vezano za sve što su na seminaru naučili, prije svega smatraju da su dobili podršku za poboljšanjem svojih profesionalnih kompetencija, ali mnogo više za osnaživanje njih kao žena koje imaju višestruke uloge i odgovornosti u svakodnevnom životu.

1.3. Kreativno izražavanje slikanjem za studente Edukacijsko-rehabilitacijskog fakulteta

Edukacija studenata na ovu temu organizirana je u okviru projekta "**Tandem Univerzitet– Amica EDUCA**". Kao i prethodnih godina, seminari su organizirani kao redovna praktična nastava studenata 3. i 4. godine Edukacijsko-rehabilitacijskog fakulteta, Univerziteta u Tuzli.

Drugi modul seminara organiziran je u periodu 09. – 19. februar, za 5 grupa studenata (ukupno 48). Treći modul organiziran je u periodu 14. – 30. mart za istih 5 grupa studenata (ukupno 49). Od 59 studenata koji su (krajem 2010.godine) započeli edukaciju, 48 studenata ju je uspješno završilo i dobilo certifikate.

Iz izvještaja voditeljica seminara, uviđaju se sljedeći zaključci i rezultati:

- Nove generacije studenata sve više pokazuju simptome opterećenja. U razgovoru sa njima, često govore o nesigurnosti vezanu za sadašnjicu, uz koju se pojavljuju riječi kao „korupcija“ i „nepotizam“, nepovjerenje prema političkom razvoju i socijalnom stanju u zemlji što neizostavno vodi ka nesigurnosti vezanoj za pronalazak zaposlenja i strahu od budućnosti.
- Za neke, ovakva situacija dovodi do opće ravnodušnosti ili čak apatije, dok sa druge strane, na sreću, ovakvo stanje daje poticaj da ulažu što više u sebe kao buduće stručnjake i snažne individue.
- Studenti su u toku rada, prilično brzo stekli povjerenje u voditeljice, te bili spremni da otvoreno razgovaraju o ličnim stvarima. Postali su svjesni koliko je za njih važno da rade na sebi (te da su u ovom smjeru i napravili svoje prve korake). Uvidjeli su značaj grupnog rada i mogućnosti koje on nudi, kao i značaj različitih vještina i tehnika koje su iskustveno naučili u toku seminara.

Za većinu studenata podrška pružena na tri modula seminara bila je dovoljna za preradu unutarnjih konflikta, identificiranje ličnih obrazaca ponašanja, preradu opterećavajućih iskustava kao i jačanje samopouzdanja i ličnih kompetencija. Za 10 studenata, kojima je bila potrebna dodatna podrška, organizirana je grupa podrške, koja se nakon završetka trećeg modula počela jednom sedmično sastajati. Voditeljica ove grupe je bila terapeutkinja

Vladana Ninić, koja je na grupi ponudila dodatnu psiho-terapeutsku podršku i savjetovanje. Jednoj studentici iz ove grupe, zbog traume seksualnog zlostavljanja u prošlosti, pružena je i dodatna individualna psihoterapija.

Novi, sedmi po redu, krug edukacije studenata ERF-a, počeo je decembra 2011.g. Prvi modul za 5 grupa studenata (ukupno 61 student) održan je u periodu 05. – 14. 12. 2012.g. U izvještajima voditeljica edukacije, prezentirani su slijedeći postignuti rezultati u radu sa studentima:

- Studenti su došli veoma otvoreni za nova iskustva i sa visokim očekivanjima; većina njih je već čula o dobrim iskustvima od strane njihovih kolega koji su ranije prošli edukaciju.
- Tokom seminara, studenti su, u većoj ili manjoj mjeri, započeli lične procese. Za pojedine učesnike koji su dublje ušli u prerađivanje ličnih doživljaja, povremeno je bila pružana dodatna psihološka podrška i savjetovanje.
- Putem slikanja i posmatranja slika, određeni učesnici su postali svjesni svojih potisnutih (ponekad čak traumatskih) doživljaja, oni su se suočili sa svojim prikrivenim emocijama i strahovima, te shvatili važnost kontinuiranog rada na sebi.

Evidentna je bila potrebna za psiho-edukativnim radom sa ovim mladim ljudima. Pružiti im dodatne metode i tehnike koji im mogu pomoći u budućem radu sa njihovim krajnjim korisnicima je veoma bitan segment ovog rada. S druge strane, dati im mogućnost da pojedine lične doživljaje iz prošlosti i sadašnjosti prerade uz stručnu podršku i na taj način ojačaju sebe kao ličnosti i buduće profesionalce ima podjednaku važnost u ovoj edukaciji. Ovdje se radi o generaciji mladih ljudi koji su rasli u ratu i koji u sebi nose mnogo neprerađenih stvari, s toga ovakav način rada sa studentima od iznimne je važnosti i veoma dobro je prihvaćen.

Implementacija drugog modula planirana je u februaru 2012.godine, dok je treći, završni modul planiran za mart 2012.godine.

1.4. Nenasilna komunikacija (Vještine komunikacije i empatije)

19 – 21 oktobar	Modul 1 – 21 učesnika
16 – 18 novembar	Modul 2 – 19 učesnika
14 – 16 decembar	Modul 3 – 16 učesnika

Grupa učesnika na seminaru bila je sačinjena od stručnih osoba iz oblasti psiho-socijalnog rada (pedagozi, psiholozi, socijalni radnici, socijalni pedagozi, defektolozi, nastavnici i odgajatelji) kao i profesionalaca drugih zanimanja (pravnici, IT inženjeri, marketing menageri, ekonomisti, elektrotehničari). Samo 10 učesnika su zaposlene osobe iz različitih organizacija i institucija (nevladine organizacije, osnovna škola, obdanište, privatna klinika, Centar za rehabilitaciju ovisnika o psihoaktivnim supstancama), dok su ostali učesnici su bile nezaposlene osobe. Grupa je takođe bila veoma raznolika vezano za starosnu dob: najmlađi učesnik je 1990.-to godište a najstariji 1944.-to, upravo ovakva razlika u godinama dala je posebnu dinamiku radu grupe.

Na početku rada sa grupom, gotovo svi učesnici su izjavili da su došli radi učenja nove vještine komuniciranja, sa kojom će moći potpuno izbaciti konflikte iz života ili dobiti 'recepte' kako da iz nastalog konflikta izađu kao „pobjednici“. Njihov fokus na početku bio je na tome da nauče određene konkretne riječi sa kojima mogu manipulirati u svakodnevnoj komunikaciji.

Kako je rad sa ovom grupom odmicao, još za vrijeme trajanja prvog modula seminara, primjećena je prva velika promjena koja je postignuta sa cjelokupnom grupom: probuđena svijest o važnosti rada na sebi kao preduslova za poboljšanje odnosa sa drugim osobama iz okruženja. Bez da su svjesno u to ušli, pojedini učesnici su započeli proces rada na sebi: pojedini su u toku određenih vježbi imali jaka emotivna iskustva za koja su kasnije tražili dodatna objašnjenja od voditelja. Drugi učesnici su već nakon drugog dana radionice u svom privatnom okruženju započeli korištenje nekih osnova nenasilne komunikacije: uobičajene načine komuniciranja sa članovima svoje porodice zamijenili su novim načinom, novom formulacijom poruke koju su željeli prenijeti.

U dinamici rada grupe, takođe je bila primjećena pozitivna promjena: na početku su se učesnici ustručavali otvoreno govoriti o sebi i svojim ličnim doživljajima. Primjeri konflikata iz njihovog života, koji su korišteni kao primjeri za učenje, uglavnom su bili banalni i pojednostavljeni u priči - često su izostavljane ili prikrivane emocije koje su u stvari pratile konflikt. Do kraja rada sa ovom grupom, dinamika je doživjela potpuni preobražaj: učesnici su jasno izražavali emocije, bilo je mnogo više otvorenosti, dijeljenja intimnih priča, bilo je i mnogo više ugodnih emocija, glasnog smijeha. Povjerenje unutar grupe bilo je na visokoj razini, što su i sami učesnici primjetili i isticali kao njima veoma važno postignuće.

Jedna učesnica je na kraju opisala cijeli seminar i organizaciju kao „mjesto gdje bez imalo ustručavanja i srama mogu izraziti sebe, svoje misli, svoja osjećanja i potrebe.“

Do kraja posljednjeg modula, bile su evidentne i druge promjene koje su se desile pod uticajem sadržaja koji je obrađivan na ovom seminaru:

- Učesnici su postali mnogo fokusiraniji u priči, razgovori su bili više usmjereni na konkretne stvari, jasno su izražavali vlastita osjećanja i potrebe a pri tome obraćali pažnju i na osjećanja i potrebe svojih sagovornika.
- Svi učesnici su uvidjeli važnost rada na sebi kao uslova za miran suživot u privatnom i poslovnom okruženju. Shvatili su da se ovdje ne radi samo o vještini posebnog redanja riječi u komunikaciji nego u namjeri da olakšamo i uljepšamo svoj život i život drugih osoba.
- Mnogi učesnici uspjeli su osvjestiti vlastite obrasce ponašanja i komuniciranja koji su ih ranije dovodile u nezadovoljavajuće odnose sa sobom i drugima. Postojanje mogućnosti izbora u svakoj situaciji je takođe za mnoge učesnike bila pravo životno otkriće koje ih je potpuno ohrabrilu i osnažilo.
- Važnost zahvaljivanja, kako sebi tako i drugima, učesnicima je dalo impuls za širenje pozitivne energije i radosti u svakodnevnom životu.

1.5. Plesovi Univerzalnog Mira (Kreativna podrška nastavnicima religijske kulture)

21. – 23. mart	Modul 1 – 15 učesnika (nastavnici)
11. – 13. april	Module 2 – 14 učesnika (nastavnici)
11. – 13. maj	Module 3 – 11 učesnika (nastavnici)
11. – 14. maj	Napredni seminar – 11 učesnika (profesionalci/odrasli)

Tri modula seminara pod nazivom Kreativna podrška nastavnicima religijske kulture, organizovana su u suradnji sa Pedagoškim zavodom Tuzla. Organizaciju seminara (pozivanje učesnika, obezbjeđenje prostora i opreme) je vršio je Pedagoški zavod Tuzla, dok je implementator bilo Udruženje „Amica Educa“ (koje je pored samog vođenja seminara bilo odgovorno i za pripremu materijala a učesnike kao i osvježenje u toku pauza).

Svi učesnici seminara bili su prosvjetni radnici koji predaju školski predmet Religijska kultura. Većina njih je po prvi put učestvovala na seminarima koje implementira Amica Educa. Njihovo zadovoljstvo sa pripremljenim seminarom je bilo evidentno; istakli su koliko je seminar praktičan i primjenljiv za rad. Pojedine učiteljice, odmah nakon prvog dana seminara, su u toku nastave primjenile nekoliko plesova sa djecom. Nastavnici su istakli da je ovo jedan od rijetkih seminara gdje se uz iskustveno učenje kreativnih metoda dobije jako puno: nove vještine i znanja, ali i mnogo pozitivne energije.

Već nakon prvog modula, su 12 od 14 učesnika primjenili naučena znanja sa seminara na svojim časovima, religijske kulture, odjeljske zajednice i tjelesnog odgoja.

Treći modul seminara je organizovan u kući „Amica Educa“, tako da su učesnici, imali priliku da se upoznaju sa prostorom u kojem se inače realiziraju seminari kao i sa ostalim aktivnostima koje nudi Educa. Osim tima voditelja, na trećem modulu plesove je vodila i dugogodišnja saradnica iz Njemačke, gđa Andrea Sieglin, koja je inače učestvovala u stvaranju Curiculuma i od samog početka uključena je u ovaj projekat.

Neki od konkretnih postignutih rezultata (preuzeti iz evaluacionih upitnika i zapažanja voditelja) ovog seminara su slijedeći:

- Do kraja trećeg modula seminara, svi učesnici su primijenili bar nekoliko mirovnih plesova u svom radu sa učenicima.
- Dvije učesnice su istakle da će vježbe opuštanja koje su naučile na seminaru redovno primjenjivati ne samo u radu sa učenicima nego i za sebe.
- Jedna učesnica je istakla da je kroz seminar uspjela osvijestiti zbog čega su učenici u poslijepodnevnim satima umorni, ali što joj je bitnije naučila je kako će im pomoći uz primjenu određenih plesova ili igrica koje podižu energetski nivo.
- Dvije učesnice (koje dolaze iz Općine Gradačac, ca. 70 KM udaljen od Tuzle) su poželjele da voditelji seminara dodju u njihov gradić i tamo implementiraju seminar, jer smatraju da i tamo postoji veliki broj nastavnika i profesionalaca koji bi rado učestvovali na ovakvom ovliku edukacije.

Slijedeći planirani koraci su:

- Nastavak suradnje sa Pedagoškim zavodom Tuzla u zajedničkom organizovanju i izvođenju seminara za nastavnike religijske kulture.
- Izrada priručnika Plesova univerzalnog mira koji će sadržavati pisani materijal, audio i video zapise plesova koji se mogu primjenjivati u radu sa učenicima.
- Prezentacija novog nastavnog plana i programa za religijsku kulturu zajedno sa Pedagoškim zavodom.

U periodu 11. – 14. maj, u popodnevnim satima, implementiran je i dodatni seminar „Plesovi univerzalnog mira“ sa temom: „Dođi u svoje središte“ a koji je vođen od strane Andrea Sieglin i Tenzila Hujdur, uz podršku ostalih voditelja plesova. Učesnici ovog seminara su bile odrasle osobe različitih profesionalnih pozadina a koje znanja sa ovog seminara uglavnom koriste za poboljšanje ličnih kompetencija i kvaliteta života uopšte. Prisustvo Andree Sieglin na ovom seminaru, pored konkretnog doprinosa seminaru, imalo je još jedan značaj a to je da je ona mogla doživjeti rad tima voditelja plesova, te kroz to dati im sugestije i prijedloge za usavršavanje rada istih.

1.6. Pozitivna disciplina u odgoju djece

28. - 30. septembar 2011.	Modul 1 - 12 učesnika
28. - 30. novembar 2011.	Modul 2 - 10 učesnika
22. - 24. decembar 2011.	Modul 3 - 10 učesnika

Grupa učesnika na seminaru bila je sastavljena od stručnih osoba iz oblasti psiho-socijalnog rada (pedagozi, psiholozi, edukatori-rehabilitatori, defektolozi i prosvjetni radnici) koji se osim privatno i profesionalno bave odgojem djece. Jedna učesnica, po zanimanju dipl.ing. elektrotehnike, došla je na seminar u ulozi roditelja, željela je da na seminaru usavrši svoje roditeljske kompetencije.

Najeći broj učesnika dolazi iz iste ustanove, Zavod za odgoj osoba sa smetnjama, dvije učesnice su bile iz SOS sela projekat "Superbus", ostali učesnici rade u osnovnim školama, Udruženju "Majke hendikepirane djece" i u Telecom-u Tuzla. Razlika u godinama između najstarijeg i najmlađeg učesnika je 22g. to je rezultiralo velikom razlikom u radnom i životnom iskustvu i doprinijelo dinamici grupe.

Na prvom modulu, učesnici su istakli da ih je privukao naziv i sadržaj seminara, kako bi preduprijedili svoje profesionalne i privatne vještine u ulogama odgajatelja/roditelja. Međutim odmah u prvom modulu, oduševili su se konceptom rada seminara- iskustveno učenje kroz igru i zabavu! Primjetili su da ih ovaj seminar ne ostavlja ravnodušnim, dotajkli su se nekih svojih "priča" iz djetinjstva, postali svjesni "posljedica" kako su njih odgajali i odlučili da rade na sebi.

Kako je vrijeme proticalo, iz modula u modul učesnici su se sve više zbližavali, otvarali jedni prema drugima, postajali spremniji da dijele i neke svoje tajne koje, kako kažu, ne bi bili u stanju podijeliti sa svojim prijateljima ili članovima obitelji. Sve su slobodnije isticali svoje slabosti i nedostatke i tražili od voditelja i članova grupe savjete i podršku.

Bilo je dirljivo koliko su malo dobili u odgoju od svojih roditelja a i nastavnika konkretnih znanja o značaju i prepoznavanju emocija. Voditeljice seminara su to prepoznale i u 2. i u 3. modulu bavile su se "Emocionalnom obukom" i "Emocionalnim balansom". Članovi grupe su sami konstatovali i izrazili spremnost da se pobrinu za vlastite emocije, kako bi bili u stanju da pruže emocionalnu podršku djeci.

U jednoj vježbi, dirljivo je bilo posmatrati učesnike kako im je teško uputiti drugom pohvalu, kako su malo pohvala dobijali dok su odrastali i kako im je teško primiti pohvalu i danas kao odraslim osobama, dvoje ih je reklo da žele na tome poraditi.

Kod jedne učesnice se primjetio izuzetan preobražaj od krutog, strogog roditelja, punog straha za budućnost njene djece do opuštenog, veselog roditelja spremnog na izazove koje nisi odgoj.

Većina učesnika se na kraju zahvalila voditeljicama i članovima grupe na podršci koja im je bila neophodna da bi se otvorili i iskreno podijelili svoje iskustva i osjećanja.

Neki od konkretnih rezultata učesnika koje smo saznali iz evaluacionih upitnika ili direktnog razgovora sa učesnicima:

- "Na ovom seminaru iskusila sam transformaciju iz rigdnog i strogog roditelja, punog straha za budućnost moje djece, u opuštenog i sretnog roditelja spremnog za izazove koje nosi odgoj i obrazovanje djece. Ja sam veoma zahvalna na tome."
- "Ova metodologija, učenje zasnovano na iskustvima kroz igru i zabavu, me zaista impresionira i svakako ću je koristiti u radu sa mojim učenicima u školi. Mislim da je ovo lagan način sticanja novih znanja i vještina."
- "Brinuti ću se o sebi, jer sada sam u miru sa sobom, i to želim prenijeti na druge oko sebe."
- "Sada sam svjesna da nisam odvajala dovoljno vremena za sebe, i da moj sin, snaha i unuci uvijek imaju prioritet. Sada znam kako da im kažem da ne mogu dolaziti kada žele i da ne mogu od mene tražiti da im činim usluge ukoliko imam nešto što sam prethodno planirala. Ja sam sebi podjednako bitna."
- "Pozitivna disciplina je proces koji zahtjeva vrijeme. Prvo moram potpuno integrisati promjene koje su se dogodile u meni, tako da njihov efekt u mom radu sa učenicima može biti bolji."
- "Prije svega naučila sam, iako to nije bio fokus seminara, kako planirati svoje vrijeme drugačije, kako da budem bolja za sebe, i iznad svega više tolerantna ako ne uspijem postići sve zadatke koje sam sebi postavila."
- "U budućnosti pružit ću više podrške mojim kćerkama (koje imaju 9 i 4 godina), koristit stimulaturna pitanja umjesto kritika, naredbi i zahtjeva. I mislim da trebam raditi na tome da jasno postavim svoje granice. Možda ću u tome trebati više podrške."
- "Najbitnija stvar koju sam naučila ovdje je kako da kontrolišem svoje bijes i ljutnju. Mislila sam da samo ako budem galamila na moje učenike i na moju djecu oni će me čuti. Sada vidim da sam pogriješila. Sada znam kako da se ponašam drugačije. Već sam to probala i u školi i kod kuće i zaista finkcioniše. Hvala vam na tome."

1.7. Porodična dinamika

06 – 08 Maj	Napredni modul – 13 učesnika
13 – 15 Juni	Modul 1 – 15 učesnika
28 – 30 Oktobar	Modul 2 – 9 učesnika
07 – 09 Decembar	Modul 3 – 6 učesnika

Seminar 'Porodična dinamika' je implementiran sa dva mjeseca pauze između modula. Pored učesnika iz 'pomagačkih zanimanja' (psiholozi, pedagozi, SOS majke, učitelji, studenti) grupa je također uključivala i reki i jaga učitelje, Univerziteska profesorica matematike, inžinjeri tehnologije i elektrotehnike, i muzičar.

Tokom seminara broj učesnika je smanjen (sa 15 na početku seminara na 6 učesnika na posljednjem modulu). Za neke učesnike razlog izostajanja sa seminara su teške emocije koje su se javile tokom individualnih i grupnih vježbi. Vježbe su bile vezane za lične situacije u porodici, za koje oni nisu bili spremni da se suoče.

Iako je većina učesnika već učestvovala na raznim grupnim aktivnostima i ranije, i bili su svjesni da im grupa može pružiti podršku, tokom seminara neki od njih nisu bili spremni da 'uđu' u sebe. Oni bi se povukli kada je trebalo učiti iz ličnog iskustva. Otprilike jedna trećina učesnika je ostala zatvorena kada je trebalo izraziti vlastita osjećanja i misli. Nasuprot njih, drugi učesnici su bili veoma aktivni, spremni da rade na sebi i započeli su duboke unutarnje procese. Iako je postojala različitost u grupi po pitanju volje za rad na ličnim problemima, promijećeno je da su se grupna povezanost i povjerenje veoma brzo razvili među učesnicima.

Smanjen broj učesnika je doveo do bolje komunikacije u grupi. Grupna dinamika i povjerenje su postali bolji, interakcija i povezanost su postali jači, učesnici su počeli više dijeliti emocije i bili su spontaniji, više aktivni i pravili su više komentara. Imali su više vremena da izraze ono što su željeli; više pažnje je dato individui što je voditeljima dalo mogućnost da intervenišu po pitanju nekih traumatičnih iskustava. Učesnici su postali svjesniji da pomažu jedni drugima da uče o sebi, i sve situacije koje su proizašle iz grupnog rada, rada uparovima i pri djeljenju iskustva, prihvatili su kao korisne za njihov lični rast i razvoj.

Neke od najimpresivnijih promjena koje su učene kod učesnika su: volja i hrabrost da se suoče sa vlastitim problemima, strahovima i očekivanjima; razvoj vještine prepoznavanja vlastitih emocija i mogućnosti da se odvoji od emocija drugih; svjesnost o uticaju okruženja i porodice na individuu, postavljanje jasnih granica između 'ja' i 'drugi', napredak u prihvatanju sebe. Na follow up sastancima naglašeno je da u profesionalnom kontekstu najveća promjena je u boljem razumjevanju, prihvatanju i poštovanju ljudi sa kojima rade: njihovih potreba, želja i osjećanja, također učesnici su razvili povjerenje u vlastite reakcije i odgovore, bolju komunikaciju sa drugima; također učesnici su povećali otvorenost i povjerenje prema drugim osobama, razvili su više strpljenja u rad sa klijentima, i razvili svjesnost da nisu odgovorni za druge (njihove misli i osjećanja).

Također, učesnici su istakli da su: razvili bolje odnose sa članovima porodice, postali su više svjesni karakteristika ličnosti koje su naslijedili te rade na prihvatanju i/ili volji da ih otpuste, također postali su opušteniji i manje opterećeni što im je pomoglo da bolje koriste svoje potencijale u ličnom i profesionalnom životu, naučili su da manje osuđuju i više prihvataju sebe, više su spremni da prihvate drugačije načine izražavanja emocija, postali su svjesni svojih granica i znaju kako ih prepoznati i poštovati, prepoznali su svoje potrebe, imaju bolje razumijevanje uzročnih reakcija i ponašanja.

Neke od izjava učesnica su:

- 'Predala sam ulogu odgovorne osobe u porodici.'
- 'Otvorena sam sada da primam ljubav. Postavka mi je pomogla da sagledam svoju situaciju na drugačiji način. Sredila mi se porodična situacija. Porodični život mi je dobio na kvaliteti, riješila sam sukobe i probleme koji su mi kvarili odnose.'
- 'Pogledala sam u teške situacije iz djetinstva iz drugog ugla, suočila se, preuredila to i izvlačim se iz zamke tih događaja iz prošlosti i iz sadašnjosti.'
- 'Meni je nametnuta odgovornost. Postavila sam sebi oštre granice odgovornosti. Shvatila sam da treba postaviti granice prema svojim i već je rekla ne. Okolini je to bilo malo čudno.'
- 'Velike promjene su se za mene desile poslije svakog dana. Zaustavim se i razmislim prije nego odlučim reagovati. Da svoju svakodnevicu pokušam organizovati drugačije ne udovoljavajući samo sebi nego kombinovati sa potrebama porodice.'
- 'Postavka mi je pomogla da shvatim da treba da dajem. Promijenila sam odnos prema svojoj kćerci. Puno je grlim. Kćerka mi je rekla da joj godi promjena i da joj treba ljubavi i maženja.'
- 'Iskoristila sam priliku, pogledala u obitelj sa drugog aspekta i na drugi način.'
- 'Naučila sam suočiti se sa emocijom straha, osjetila sam to.'
- 'Osjećam se osnaženom da kažem ono što mislim i bez straha kako će drugi protumačiti jer sam naučila da nisam odgovorna za misli i emocije drugih.'

- 'Naučila sam da nije na meni da konkretno rješavam neke situacije već da dozvolim da se situacije same dogode, rješenje dodje od samih ljudi koji se nalaze u toj situaciji a ja sam tu da im pokažem put. Stvari će se same dogoditi.'
- 'Slobodnije i otvorenije pričam o sebi i o odnosima unutar porodice.'
- 'Naučila sam suočavati se sa svojim negativnim iskustvima i emocijama u djetinstvu.'
- 'Slušam druge i podržavam ih.'
- 'Prihvatila sam onaj dio sebe koji sam odbacila i nisam željela prihvatiti.'

Grupa se veoma pozitivno izrazavala o svim vježbama na seminaru. Učesnici koji su učestvovali u postavkama su izrazili iznenađenje vezano za svoje iskustvo "igranja uloge" nekog člana porodice kojeg ne poznaju. Veoma su brzo prihvatili postavke kao izuzetno korisnu metodu u sagledavanju aktuelnih situacija, problema na objektivniji način, te mogućih koraka u prevladavanju tih situacija. Kao jedan od rezultata intenzivnog rada na seminaru, dvije učesnice su predložile da se grupa nastavi sastajati i nakon završetka seminara. Dogovoreno je da grupa učesnika koji su završili treći modul nastave se sastancima grupe i ličnom podrškom u januaru 2012.

Napredni seminar Porodična dinamika na temu 'Lične sjene'

Napredni seminar Porodične dinamike je održan u periodu 06.-08. maj, 2011 godine. Na inicijativu učesnica grupe za podršku Porodične dinamike koja se sastaje jednom mjesečno (grupu čine profesionalci koji godinama primjenjuju elemente porodične dinamike u ličnom i profesionalnom životu), seminar je održan u Kladnju. Na seminaru je prisustvovalo 13 učesnica koje su profesionalci iz raznih oblasti (pedagozi, psiholozi, doktorica medicine, socijalne radnice, uposlenice NVO sektora, specijalne edukatorice), većina učesnica već 10 godina učestvuje na naprednim seminarima Porodične dinamike. Ove učesnice predstavljaju primjer multiplikacije naučenih tehnika, te kontinuiranog učenja i primjenjivanja naučenih metoda.

Tema ovog seminara je bila 'Lične sjene', fascilitatorica je bila gđa. Erika Uhl, porodična terapeutkinja iz Njemačke. Cilj ovog seminara je bio da se otkriju i integriraju odvojeni, potisnuti i neželjeni dijelovi ličnosti. Rad na ličnim sjenama je veoma bitan ukoliko želimo upoznati sebe i saznati više o nama samima. Ova grupa učesnika je imala priliku da se suči sa vlastitim sjenama i da radi na njima, i najbitnije sada učesnice mogu raditi sa svojim klijentima na njihovim ličnim sjenama.

Sve učesnice su evaluirale ovaj seminar kao veom produktivan, seminar je predstavljao tri dana intenzivnog rada na sebi i svaka učesnica je dobila nešto za sebe. Još jednom su se zahvalile Udruženju za motiviranje da davanje podrške u njihovom ličnom radu na sebi i profesionalnom radu.

1.8. Art terapija

21 – 23 Februar	Modul 2 – 15 učesnika
16 – 18 Maj	Modul 3 – 15 učesnika
03 – 05 Oktobar	Napredni seminar "Mandala – Krug života" - 11 učesnika

Novi krug, od tri modula bazične edukacije iz oblasti Art terapija je započeo u 2010. godini kada je završen prvi modul. Seminar su vodile gđa. An Corenlissen, geštalt i art terapeutkinja i gđa. Esther Peek, art terapeutkinja.

Tema drugog modula je bila 'Bajke' i uključivala je: bajke kao metod rada sa djecom, pričanje bajki, te nove tehnike slikanja i crtanja. Treći modul je uključivao: dijagnostika kroz slike, temperameti kroz boju i identifikiranje elemenata temperamenta, kao i najbolji pristup temperamentima. Među učesnicima je bili 5 profesionalaca koji dolaze izvan Tuzlanskog kantona (4 je iz Sarajeva gdje rade u školi za djecu sa posebnim potrebama i jedna učesnica je iz Hrvatske).

Evidentno je da su učesnici tokom seminara postigli bolju percepciju, moć opažanja i svjesnost kroz različite vježbe i tehnike prezentovane na seminaru. Učesnici su postali više introspektivni, naučili kako da se izraze kroz slikanje, te kako da se oslobode vjerovanja da je za kreativno stvaranje potreban talenat. Kroz vježbe učesnici su dobili

mnoštvo ideja, i 'materijala' o tome kako da rade sa djecom i odraslim klijentima. Također, ušli su i u polje dijagnostike kroz slike, te naučili o različitim manifestacijama temperamenata.

Gospođe Corenelissen i Peek su nakon seminara posjetile školu za djecu sa posebnim potrebama u Sarajevu, gdje su se ponovo susrele sa učiteljima koji su učestvovali u seminaru. Bile su u mogućnosti da vide iz prve ruke kako se vježbe i metode usvojene na seminaru Art terapija koriste u učionicama.

Napredni seminar na temu 'Mandala – Krug života'

U oktobru art terapeutkinje su održale napredni seminar na temu 'Mandala - Krug života'. 11 profesionalaca je učestvovalo; svi učesnici su prethodno učestvovali na minimalno tri modula seminara Art terapija. Većina učesnika već koristi elemente Art terapije u edukativnom i terapijskom radu sa djecom.

Na ovom modulu iskustvenim učenjem istraživali su se terapijski i socio-edukativni elementi Mandale; modeliranje, slikanje, crtanje formi, aspekt sjene i svjetla, korištenje elemenata iz prirode.

Učesnici su pokazali veliki interes za ovu temu stoga je, na njihovu inicijativu, 13. oktobra organiziran dodatni dan edukacije, gdje su učesnici iskusili crtanje Mandale u meditativnom stanju.

Supervizijski sastanak

U subotu, 8. oktobar planiran je supervizijski sastanak za profesionalce. Svi učesnici koji su učestvovali na tri modula seminara Art terapija bili su pozvani. Međutim, iako su mnogi od njih pokazali interes i izrazili potrebu za supervizijom, samo jedna učesnica je došla na sastanak. Ipak, terapeuti i učesnica su bili veoma zadovoljni sa održanom supervizijom i postignutim rezultatima; učesnica je dobila podršku koja joj je bila potrebna pri korištenju elemenata art terapije u radu sa djecom i odraslima, također, je imala priliku i preraditi određene lične probleme koji su isplivali na površinu tokom art terapije.

1.9. Seksualno zlostavljanje u djetinjstvu

24. – 26. Februar	Modul 1 – 10 učesnika
23. – 25. Maj	Modul 2 – 4 učesnika
20. – 21. Maj	Supervizija – 7 učesnika
10. – 12. Oktobar	Modul 3 – 5 učesnika

Učesnici seminara su bili profesionalci, zaposlenici sljedećih institucija i organizacija: Centar za maloljetničku delikvenciju, SOS Kinderdorf, Ministarstvo za rad, socijalnu politiku i povratak, osnovne škole i razne NVO.

Na početku seminara učesnici su imali ozbiljan stav, zainteresiranost i radoznalost, ali i distancu, i stav 'čekam da vidim'. S obzirom da su na seminaru učesnici bili u grupi razvio je se stav zajedništva. Sa vremenom dogodila se promjena u stavu, učesnici su imali otvoreniji stav, stav uključenosti i manje su bili distancirani.

Uzimajući u obzir proces učenja, učesnici su naučili da bolje razumiju i postali su svjesniji vlastitih osjećanja i osjećanja žrtve seksualnog zlostavljanja. Često su bili iznenađeni, otvorila se nova perspektiva vezana za seksualno zlostavljanje.

Na drugom modulu 4 učesnice nisu prisustvovala zbog poslovnih obaveza (tri učesnice rade u istoj instituciji). Uzimajući u obzir da se ovo događalo i ranije, moguće objašnjenje ovakvih izostanaka može biti da ti učesnici ne dolaze kao individue, nego često kao dio grupe ili kao profesionalci koji su obavezni. Također, često se događa da osobe ne mogu doći ponovo na seminar jer jednostavno nije vrijeme u njihovom životu da se suoče sa ličnim problemima vezanim za seksualno zlostavljanje, što predstavlja intuitivni 'mehanizam preživljavanja'.

Seksualno zlostavljanje se događa puno češće nego što su ljudi svjesni i znaju za to. Često seminar Seksualno zlostavljanje u djetinjstvu podigne na površinu sjećanja iz djetinjstva učesnika vezana za seksualno zlostavljanje, ovo predstavlja priliku za učesnike i njihove buduće klijente ukoliko se uspiju suočiti sa ovim problemom, da ga

integrišu u pamćenje i da postanu iskusniji pomagači. Ako priča o seksualnom zlostavljanju ostane skrivena i nesvesna u osobi, činjenica je da ta osoba neće biti u mogućnosti da adekvatno pomogne drugima.

Posljednji modul se bavi transferom i kontratransferom, ova tema je bitna učesnicima što su istakli i u svojim pisanim evaluacijama. Transfer i kontratransfer djeluju kao veoma teška i komplikovana pojava, stoga su učesnici osjetili veliko olakšanje kada su shvatili da su transfer i kontratransfer česta pojava i u svakodnevnom životu. Ideja da se oni događaju samo u psihotrapiji nije istinita. Sa druge strane, iako jednostavno ovo je bilo i zbunjujuće jer 'sada se radi o nama' navela je jedna učesnica.

Učesnice su prijavile promjene u svom ponašanju, stavovima, funkcioniranju i u njihovom okruženju, sada percipiraju sebe kao više svjesnim. Izgubile su nevinost kada je u pitanju problem seksualnog zlostavljanja u djetinjstvu, zbog čega su bile i tužne, ali su prihatile stav odrasle osobe koja zna, brine se, razumije, odgovorna je i ima manje predrasuda.

Supervizija za učesnike seminara 'Seksualno zlostavljanje u djetinjstvu'

Za učesnike koji su završili sva tri modula seminara 'Seksualno zlostavljanje u djetinjstvu', supervizijski modul je organiziran 20. i 21. maja. Ova supervizija je predstavljala priliku da učesnice podijele svoje iskustvo koje su možda imale u radu, svoja iskustva i osjećanja po ovom pitanju.

Supervizija je također bila i prilika Amici Educi da dobije povratni odgovor o multiplikaciji usvojenog znanja i na koji način je to uticalo na poboljšanje kvalitete usluga koje učesnici pružaju klijentima. Svih sedam učesnica je izjavilo da su koristile usvojeno znanje u radu sa klijentima i podijelile su svoja iskustva. Učesnice su podijelile vlastita iskustva i tražile savjete i vođstvo za sebe ali i za trenutne klijente. Interesantno je da su izjavile da nakon što su započele edukaciju na ovu temu dolazilo im je više klijenata koji su žrtve seksualnog zlostavljanja u djetinjstvu. To bi se moglo objasniti psihologijom žrtve; žrtve imaju razvijene vještine prepoznavanja ljudi koji 'znaju' o seksualnom zlostavljanju i koji ih mogu razumjeti i pomoći im.

1.10. Muzikoterapija bubnjevima i perkusijama

24. – 26. Januar Modul 1 - 16 učesnika
31. Mart – 01. i 02. April Modul 2 - 13 učesnika
16. – 18. Juni Modul 3 - 13 učesnika

Grupa učesnika na seminaru bila je sastavljena od stručnih osoba iz oblasti psiho-socijalnog rada (prosvetni radnici, defektolozi, pedagozi, psiholozi, studenti i odgajatelji) i jedna domaćica. Učesnici su zaposlenici iz različitih organizacija: obdaništa, osnovne škole, Centar za rehabilitaciju ovisnika psihoaktivnih supstanci, studenta Edukacijsko rehabilitacijskog fakulteta i penzioner. Grupa je bila raznolika vezano za starosnu dob: najmlađi učesnik je rođen 1985. a najstariji 1947., što je dalo posebnu dinamiku grupi.

S obzirom da niko nije imao puno iskustva i informacija o terapijskom uticaju muzike i bubnjeva, učesnici su izjavili da očekuju da se prvenstveno opuste od svakodnevnog stresa, da nauče nove kreativne metode rada koje će im pomoći u privatnom i profesionalnom životu, i da se oprobaju u slobodi sviranja bubnjeva. Većina učesnika je na samom početku istaknula da nema sluha niti bilo kakvog pozitivnog iskustva sa sviranjem i pjevanjem.

U toku prvog modula polako je počelo opuštanje, volja za radom na svom razvoju i uviđanje na mogućnostima kreativnog izražavanja putem muzike i važnosti muzike u svakodnevnom životu. Nekima od njih ovo je bio prvi susret sa svjesnim radom na sebi, tako da su bili iznenađeni sa emocionalnim reakcijama koje su se dešavale unutar njih samih. Već drugi i treći dan su bili puno otvoreniji i svjesnije prepoznavanja unutrašnjih procesa koji su pokrenuti u njima u toku rada.

U toku rada učesnici su pokazali značajan interes za učenje novih tehnika i metoda rada u cilju unaprijeđenja svog ličnog i profesionalnog razvoja. Potvrdili su sebi ljekovitost i moć muzike, te kako je ciljano mogu koristiti za postizanje dobrog raspoloženja, i različitih emocionalnih reakcija, kao i kako je koristiti u «terapijske» svrhe prema sebi i drugima.

Dinamika grupa, koja je bila značajan faktor, se razvijala u svom prirodnom ritmu koji je odgovarao svima. Putem različitih vježbi u toku rada kod učesnika su se otvarali unutrašnji procesi, te je svako u svom ritmu prenosio grupi unutrašnja dešavanja i emocionalne reakcije i tražio podršku. Do kraja modula svako je našao svoje mjesto u grupi i bio zadovoljan zbog mogućnosti izbora, međusobnog slušanja i uvažavanja svačijih potreba. Povjerenje, poštovanje, aktivno slušanje i sudjelovanje u grupi dostiglo je značajan kvalitet u toku ova tri modula.

Većina učesnika nam je prenosila iz modula u modul da su počeli sa primjenom naučenih tehnika rada, te da ih sprovode u grupama sa djecom. Svi su nam dali do znanja da je njihov način posmatranja sebe sada dobio potpuno novu notu, te da povremeno koriste neke od metoda u svom ličnom razvoju kao tehniku samopomoći.

1.11. Lične i poslovne vještine

02.-05. Mart Modul 1 Lične i poslovne vještine – 11 učesnika
25.-29. April Modul 2 Lične i poslovne vještine – 8 učesnika
20.-21. Juni Modul 3 Lične i poslovne vještine – 11 učesnika

Broj učesnika je varirao usljed činjenice da 3 studentice, učesnice treninga iz prethodne godine koje nisu završile modul 1 i 3, priključile su se grupi od 8 nezaposlenih žena.

Dakle, trening je obuhvatio 8 nezapolenih žena, sa različitom edukativnom pozadinom: socijalna radnica, fizioterapeutkinja-kozmetičarka, ekonomska tehničar, dipl. ekonomistica, dipl. žurnalistica, pedagozi-psiholozi i sl. Razlika u starosnoj dobi učesnica nije bila velika - radilo se o relativno mladim osobama između 25 i 38 godina.

Dinamika rada ove grupe, bila je na visokom nivou od samog početka. Učesnice su bile jako zainteresirane za temu, aktivno su se uključivale u sve praktične vježbe i pokazivale brzo razmjivanje teoretskog aspekta. Upravo zbog ovakve interakcije u grupi, voditeljice su ubrzo uvidjele najveći nedostatak učesnica na koji se treba staviti fokus: vještine i spremnost za samoinicijativni izlazak na tržište rada i samostalno traženje zaposlenja. Vođeni ovim zapažanjem, način rada je usmjeren ka usvajanju ovih vještina koje zahtjeva tržište rada kao i na ličnom osnaživanju ovih mladih nezaposlenih žena.

Posebno interesantno bilo je primjetiti da poneke učesnice pored visokog obrazovanja iz oblasti novinarstva i psihologije takođe imaju velike poteškoće u prezentiranju sebe, svojih stručnih i ličnih vještina i znanja u simuliranom razgovoru intervjua za posao.

Sa cijelom grupom je u sva tri modula (pored curriculumom predviđenih sadržaja), putem nešto manje teoretskih inputa a više praktičnog vježbanja kontinuirano rađeno na poboljšavanju kompetencija vezanih za: decision making and problem solving, creative and critical opinion, communication and interpersonal relation, self-consciousness, dealing with emotions and stress sources.

Putem evaluacionih upitnika i follow-up razgovora, sve učesnice su veoma pozitivno ocijenile trening i izvještavale su o postizanju različitih rezultata:

- Njihova verbalna (i u nešto manjoj mjeri pisana) komunikacija u samoprezentiranju kao i u vođenju poslovnih razgovora porasla je na mnogo veću razinu nego što je bilo pri njihovom prvom dolasku.
- Uvidjele su važnost ličnog razvoja (gdje su već preuzele prve važne korake) kao i sistematičnog planiranja razvoja vlastite karijere.

- Upoznale prednosti i mogućnosti pozitivnog razmišljanja i povećale svoje sposobnosti u samostalnom rješavanju različitih problema na koje mogu naići na tržištu rada.
- Dobile su bazu za razvoj svojih ključnih kompetencija o moderaciji sastanaka i razgovora potrebnih svim zaposlenicima u organizacijama i institucijama.
- Uopće, postigle su bolju adaptiranost savremenom svijetu i tržištu rada što ih je motivisalo za samostalno traženje zaposlenja (umjesto čekanja da to za njih uradi Zavod za zapošljavanje).

O usvajanju ovih vještina i postizanju ovih rezultata, svjedoče i činjenice da su dvije žene, već nakon prvog modula samostalno našle posao.

Iako posjeduje univerzitetsku diplomu pedagog-psihologa, ohrabrena nakon prvog modula treninga, jedna učesnica je odlučila da se zaposli u inostranstvu na poslu koji nema veze sa njenom profesijom ali će joj osigurati finansijski prihod koji joj je neophodan. Na žalost, to je i razlog zašto nije mogla nastaviti trening. Druga učesnica je uspješno prošla intervju za posao (između brojnih aplikacija) u svojoj profesiji, i sada radi kao knjigovođa u jednom lancu supermarketa.

Nakon drugog modula još dvije učesnice su se zaposlile u svojim profesijama. Iako na ugovor o djelu, jedna učesnica se zaposlila kao edukator/pedagog u SOS Kinderdorf International (Kuća za mlade). Druga učesnica je našla zaposlenje kao fizioterapeutkinja/kozmetolog u privatnoj kozmetičkoj ordinaciji. Obadvije učesnice su nastavile dolaziti na trening.

Sve novo zaposlene učesnice su podijelile sa grupom iskustva sa intervjua za posao, istakle su da vježbanje vještina potrebnih za intervju ih je pripremio za ovo iskustvo i pomoglo im je da dobiju samopouzdanje. One iskreno vjeruju da im je trening pomogao da nađu zaposlenje; dobile su znanje i usvojile vještine koje su im pomogle da bolje rade na novim poslovima i istakle su da su razvile mogućnost boljeg razumjevanja radnog okruženja.

18. maja dodjeljeni su certifikati za 8 učesnica (studentica) koje su završile tri modula treninga u 2010 i uspješno položile test X-pert Lične i poslovne vještine.

1.12. Slobodno slikanje

Kao i ranijih godina, Gđa. Esther Peek, art terapeutkinja (koja također vodi seminar sa Ann Cornelissen), ponudila je da vodi seminar Slobodno slikanje. Ovaj seminar je održan u poslijepodnevnim satima sa grupom od 10 učesnika (učitelji, pedagozi, specijalni edukatori, studenti). Jedna od tema je bila "Kandinsky i njegove metode". Učesnici su imali priliku sa nauče kako slikati na različitim nivoima; prije svega poštujući vlastiti proces.

2. Porodično savjetovanište

Porodično savjetovanište pruža građanima Tuzlanskog Kantona jedan novi i jedinstveni način rada. Kroz socijalno savjetovanje, psihološko savjetovanje i psihoterapije, orijentirane ka cilju, poštujući etičke norme, stručno osoblje Porodičnog savjetovaništa pruža pomoć i podršku u suočavanju klijenata sa svim životnim zahtjevima i problemima te njihovom kvalitetnom rješavanju.

Sve vrste podrške koje nudi Porodično savjetovanište, prilagođene su potrebama svakog klijenta pojedinačno, kako bi u što kraćem vremenu, u sigurnom i ugodnom okruženju, uspjeli prevladati svoje životne prepreke, psihološke probleme i pronaći odgovore na što više ličnih pitanja.

2.1. SOS telefon

Linija SOS telefona je otvorena za sve (djecu, mlade, žene i muškarce) koji se suočavaju sa kriznim i stresnim situacijama. Rad SOS telefona baziran je na anonimnosti i povjerljivosti kao glavnim principima – na telefonu su svakodnevno angažirane jedna socijalna radnica i jedna psihologinja / psihoterapeutkinja. Psiho-socijalno savjetovanje i podrška telefonom, kao vrlo jednostavna a ipak učinkovita metoda za mnoge osobe je jedina vrsta podrške koju oni mogu dobiti. Mnoge osobe, iz različitih razloga, nisu u mogućnosti napustiti svoj dom a ovakva podrška im je jako potrebna. Anonimnost koju klijenti zadržavaju za neke je od neprocjenjive važnosti zbog svog ličnog ugleda dok drugima koji se teže „otvaraju“ upravo ta anonimnost daje mogućnost da lakše prevladaju ovaj problem, klijent je opušteniji, nema napetosti i straha od direktnog kontakta.

Ukupan broj osoba koje su zvale SOS telefon u 2011. godini je **122**. Od toga, **52** osobe su se obratila tražeći psiho-socijalnu podršku i savjetovanje vezano za slijedeću problematiku: lične krize (stres, anksioznost, depresija, i sl.), problemi u partnerskim i bračnim odnosima, problemi u odgoju i odnosima sa djecom, porodični problemi, problemi vezani za rastavu i razvod bračnih partnera i sl. **36** osoba su se obratile tražeći podršku vezanu za nasilje u porodici. **34** osobe se obratilo na SOS telefon tražeći različite informacije (o mogućnostima besplatne pravna podrške ili podrške u smjeru zaštite ljudskih (najčešće ženskih) prava, te su ove osobe upućene u različite institucije i/ili organizacije koje nude ove vrste pomoći i podrške.

U skladu sa problematikom, njihovom mogućnosti i spremnosti, pozivateljima se nudi i direktna podrška putem psiholoških savjetovanja i psihoterapije. Ukupno **16** osoba/pozivatelja su se po preporuci stručnog osoblja uključilo u direktno individualno psihološko savjetovanje i psihoterapiju.

2.2. Individualno, bračno (partnersko) i porodično savjetovanje i psiho-terapija

Klijenti individualnog i porodičnog savjetovanja i psiho-terapije su mlade i odrasle osobe, partneri i bračni parovi, članovi porodica i porodice koje se suočavaju sa ličnim krizama ili se nalaze u stanju psihosocijalne potrebe uzrokovane životnim poteškoćama.

Amica Educa trenutno ima 4 angažirana psihoterapeuta koji pružaju individualnu, porodičnu i grupnu psiho-terapiju. Sesije se zakazuju radnim danom u prijepodnevnim ili poslijepodnevnim satima. Pored klasničnog psiho-socijalnog savjetovanja, pravci psihoterapije koje se pružaju u okviru porodičnog savjetovaništa su kognitivno-bihevioralna terapija, integrativna terapija i transakciona analiza.

U toku 2011. godine realizirano je **299** sesija za ukupno **62** osobe. Problematika sa kojom su klijenti dolazila je bila veoma različita:

7 slučajeva poremećenih porodičnih odnosa (problemi u odgoju djece, problemi u komunikaciji roditelj-djeca, zamjena uloga u okviru porodice), 8 nasilja u porodici, 4 slučajeva bračne krize i partnerskih problema, 5 slučajeva razvoda braka uz posljedice, 11 slučajeva depresivna stanja, (neki od slučajeva preporučena su porodičnom ljekaru i liječenu depresije medikamentima), 3 slučajeva anksioznih poremećaja, 3 slučajeva paničnih poremećaja, 1 slučaj sa burn-out simptomima, 1 slučaj žalovanja / ratne traume, 1 slučaj ratne traume uz posljedice promjena zdravstvenog stanja, 2 slučajeva poremećaja u ishrani, 2 slučajeva sa problemima kontrole emocije (ljutnja, bijes), 1 slučaj gubitka supružnika i žalovanje, 3 slučajeva problema u roditeljstvu (odnos djeteta-roditelj, postavljanje granica, komunikacija), 1 slučaj sa problemom u adolescenciji (adaptacija na psihološke promjene u toku adolescencije), 1 slučaj sa problemom socijalne adaptacije, 2 slučajeva sa emocionalno-razvojem problemom (nisko samopoštovanje i pojačana sramežljivost), 2 poremećaja pažnje i koncentracije, 1 problem seksualnog identiteta, 1 slučaj posljedica bolesti (podrška hronično bolesnim osobama), 1 slučaj seksualno zlostavljanje u djetinjstvu sa posljedicama, 1 slučaj sa poteškoćama u učenju.

2.3. Grupno savjetovanje i psihoterapija za mlade (studente)

Devet studenata koji su učestvovali u projektu "Tandem Univerzitet – Amica Educa" su izrazili želju sa dodatnim savjetovanjem i psihološkom podrškom. Od ovih studenata formirana je grupa koja je sa radom started in December 2010 and continued in first trimester of year 2011 a koja se sastajala jednom sedmično.

Studenti koji su dolazili na grupu bili su jako motivisani za rad na sebi, učenje novih tehnika kreativnog rada, savladavanje svakodnevnih teškoća na koje nailaze i sticanju novih iskustava za individualni i grupni rad. Početne radionice su bile sačinjene od vježbi sa ciljem upoznavanja članova grupe i voditeljice, kao i usvajanje pravila rada u grupi. Teme koje su obrađivane u toku rada sa ovom grupom su bile: slika o sebi i samopouzdanje, moje pozitivne i negativne osobine, supervizija na njihov rad sa djecom bez roditeljskog staranja, kako zaštititi i zbrinuti sebe, problemi u odnosima, traume i razrješavanje trauma, porodični odnosi, adekvatno ispoljavane emocija, seksualni odgoj i kontracepcija, alkoholizam među mladima. Obradivanjem svake teme dana mladi su jednostavno iznosili svoje aktuelne probleme putem kojih smo dolazili do dubljih trauma iz njihove prošlosti. Neki od ovih studenata su procesuirali ratnu traumu (ovo je generacija koja je provela rane godine djetinjstva u ratu), uspjeli su preraditi određene doživljaje vezane za njihovu porodični život (razvod roditelja, napuštanje, bolesti u porodici i sl.)

Pored prošlosti koju je bitno razriješiti da bi bili «zdravi» za nova iskustva, mladi su aktivno radili i na ciljevima za budućnost. Spoznali su važnost postavljanja životnih ciljeva što je potrebna svakom čovjeku da bi znao gdje ide i šta treba da radi i mjenja. U okviru programa fakulteta, ovi studenti imaju obavezu obavljanja prakse koja se odvija putem rada sa djecom bez roditeljskog staranja. Većina njih su se po prvi put susrela sa konkretnim izazovima u radu sa klijentima te su nailazili na različite poteškoće. Od voditeljice grupe tražili i dobijali stručne konsultacije, tako da je ova grupa, pored psiho-terapijskog imala i komponentu supervizijskog rada.

2.4. Psiho-edukativni, grupni rad sa djecom

Dvije stručne voditeljice (učiteljica razredne nastave i pedagog-psiholog) u toku 2011.godine, vodile su 7 grupa odnosno ukupno 57 djece predškolskog i školskog uzrasta. Putem realizacije ukupno 77 radionica i primjenom metode Kreativno izražavanje slikanjem (kao i drugih kreativnih metoda) djeca su dobila mogućnost rada na vlastitom emocionalnom, socijalnom i intelektualnom razvoju.

U radu grupe korištene su raznovrsne tehnike i metode rada sa djecom. Sadržaj radionica i tematika svake radionice je u potpunosti prilagođena uzrastu, sklonostima i potrebama djece koja sačinjavaju grupu. Tokom rada pratili su se i bilježili postignuti rezultati, ponašanje djece na početku, u toku i na kraju rada grupe (da li rado govore o sebi, o svojim crtežima, slikama, kakav imaju odnos prema voditelju, drugim učesnicima u grupi, koje simbole, boje najčešće koriste u svom radu, i sl.).

Konkretni rezultati rada sa ovom grupom djece su: djeca su razvila socijalne vještine, njihova komunikacija je strukturiranija i koriste elemente nenasilne komunikacije, razvili su samopouzdanje i pozitivnu sliku o sebi, naučili su prepoznati i izraziti svoje emocije i potrebe, raspon pažnje je znatno produbljen.

2.5. Psiho-edukativne radionice za djecu bez roditeljskog staranja

U toku perioda juni – mart 2011.godine, nastavile su ranije započete radionice sa djecom u Domu za djecu bez roditeljskog staranja. Radionice su se održavale jednom sedmično i implementirano je ukupno 12 radionica za ukupno 18 djece. Radionice su bile otvorenog tipa tako da su sva zainteresirana djeca mogla se uključiti u rad. Radionice su uključivale različite pristupe i metodologije: djeca su učila i razvijala nove socijalne vještine putem igara, vježbi, plesova, muzike, pričanja priča i sl.

2.6. Kreativne radionice u ljetnom kampu za djecu i mlade “Sportom protiv droge i kriminala”

U periodu 14.07. – 28.08.2011. u organizaciji Rukometnog društva „Saruk“, implementiran je Ljetnji kamp za djecu i omladinu pod nazivom „Sportom protiv droge i kriminala“. Amica Educa je i ove godine dala svoj doprinos djeci ovog kampa, organizirajući 4 jednodnevne radionice na kojima je učestvovalo 28 djece (iz osnovnih škola iz Tuzle, RK Živinice, RK Gradačac i Doma za djecu bez roditeljskog stranja Tuzla).

Radionice su obrađivale različite vještine i umjeća iz oblasti Plesova sveopćeg mira, pjevanja, slikanja i izrade jednostavnih muzičkih instrumenata a sve u cilju usvajanja novih korisnih vještina, razvijanja kreativnosti i jačanja njihovog samopouzdanja uopće.

2.7. Psiho-socijalni rad sa ženama povratnicama u selo Snagovo (RS)

U toku 2011.godine, realizirano je 10 sesija/radionica sa ženama povratnicama u selu Snagovo. Dakle, sesije su se odvijale jednom mjesečno osim u mjesecu juli i avgustu kada su prostorije u kojima se grupa okuplja zatvorene a članice jako zauzete na svojim njivama koje obrađuju. Grupa broji između 12 i 16 žena koje si inače jednom sedmično okupljaju u prostorijama mjesne zajednice, radi druženja i razmjene aktuelnih informacija vezanih za svakodnevni život na selu.

Na sesijama/radionicama koje vode stručne voditeljice Amica Educa, sa ženama se razgovara na temu mentalnog i fizičkog zdravlja, obrađuju se pojedine teme iz oblasti Plesova univerzalnog mira kao i Reikija. Žene se takođe potiču da sa grupom dijele svoje lične primjere i uvide različite načine na koje se mogu nositi sa različitim životnim poteškoćama. Od niza aktivnosti koje se nude ovoj grupi žena, najveći interes i najbolje su prihvaćene vježbe iscjeljujućeg disanja i upotreba molitvi u ritmičnom ponavljanju koje na njih djeluju umirujuće i relaksirajuće.

2.8. Rekreativna gimnastika za žene

2 grupe žena zrele i treće dobi, sa ciljem unapređenja socijalnog, mentalnog i fizičkog zdravlja, sastaje se dva puta sedmično u posljedpodnevnim satima, U toku 2011 godine, u grupama je učestvovalo ukupno 46 žena a održano je 166 sesija.

Sesije su koncipirane tako da predstavljaju kombinaciju različitih tehnika relaksacije i tjelesnih vježbi koje doprinose poboljšanju fizičkog aspekta klijenata i eliminiraju određene fizičke tegobe. Ipak, najveća vrijednost ovih sesija jeste u razgovorima koje nastaju u grupi, razne tematske vježbe i igre doprinose razvijanju i jačanju komunikacijskih vještina, socijalne povezanosti. Žene koji posjećuju ove sesije izvještavaju o poboljšanju mentalnog i fizičkog stanja, poboljšanju odnosa u porodici i bližoj okolini, kao i poboljšanju kvalitete života uopće.

2.9. Grupne sesije - yoga vježbe

U dvije otvorene grupe koje se sastaju dva puta sedmično, u toku 2011.godine, prošlo je 36 osoba. Osobe koje su u dužem vremenskom periodu kontinuirano učestvovali u radu grupa, izvještavaju o generalnom poboljšanju psiho-fizičkog stanja. Za neke od njih, napredak je bio više uočljiv u tjelesnom dijelu, te oni primjetili smanjivanje intenziteta bola (posebno u leđnim mišićima), kao i regulaciju krvnog pritiska i sl. Kod drugih učesnika, znantniji napredak je bio vezan za njihovo mentalno zdravlje, te oni izvještavaju o smanjenu prisutnosti svakodnevnog stresa, postizanju unutarnjeg mira i zadovoljstva.

2.10. Plesovi univerzalnog mira i reiki sesije / radionice

U toku 2011.godine, održano je ukupno 40 sesija radionica Plesova univerzalnog mira i Reikija. Grupa koja se sastaje redovno svake srijede, otvorenog je tipa i u prosjeku broji od 10 do 24 žena. Cilj okupljanja grupe je osnažiti članice, da snose odgovornost za svoje psihofizičko zdravlje, poučiti ih različitim tehnikama, opuštanja, relaksacije, koncentracije, podizanje energetskog nivoa kroz ritule, plesove univerzalnog mira i reiki. Neke od članica koje posjećuju grupu duži niz godina, spremne su i preuzele neke zadatke u vođenju dijeova sasije/radionice.

2.11. Relaksacione masaže

Relaksacione masaže kao individualni tretmani namjenjeni su svim osobama koje žele unaprijediti svoje fizičko, emocionalno i duševno zdravlje. U toku 2011.godine tretmane relaksacione masaže koristilo je 80 odraslih ali i mladih osoba. Neki korisnici efekte relaksacionih masaža osjete već nakon jednog ciklusa (ukupno 5) tretmana, dok kod drugih osoba, da bi se došlo do značajnijih poboljšanja bilo je potrebno ponoviti ciklus više puta. Korisnici masaža dolazili su sa različitim problemima (glavobolje, bolovi u ramenom predjelu, bolovi u leđima i nogama, umor, nesanica i sl.). Svi korisnici su po završetku tretmana izvještavali o pozitivnim pomacima u rješavanju njihovih problema i generalnom poboljšanju psiho-fizičkog stanja organizma.

3. Psihosocijalni rad sa ženama i djecom romske nacionalnosti u naselju Kiseljak

3.1. Psiho-socijalne sesije sa ženama romske nacionalnosti

Implementacija psiho-socijalnih sesija sa jednom grupom žena romkinja je nastavljena i u 2011. godini. 14 sesija je održano u dvije faze, 9 sesija je održano u prvoj polovici godine, i ostalih 5 je održano u drugom dijelu godine. Dodatno je održan i jedan grupni izlet.

Uzimajući u obzir potrebe žena, odlučeno je da se nastavi rad sa istom grupom žena iz prethodne projektne godine. Ove godine, nekoliko žena nije moglo ostaviti djecu kod kuće za vrijeme sesija tako da nisu mogle prisustvovati, nekoliko drugih žena je popunilo njihovo mjesto u grupi. Ukupno, 16 žena je učestvovalo na grupnim sesijama.

Tokom druge polovine godine, rad sa ovom grupom je postao više terapijski nego edukativni i grupa je počela funkcionirati kao grupa podrške. Grupa je razvila veoma dobru grupnu dinamiku,; postala je strukturiranija i više balansirana. Tokom radionica bilo je potrebno konstantno raditi na grupnim pravilima; interesantna je pojava da kakon što bi grupa usvojila pravila, pridržavala bi ih se jedno vrijeme i onda bi opet regresirala u ranije obrasce ponašanja. Konstantno je rađeno na unaprijeđenju grupne dinamike, stvaranju razumjevanja i poštovanja između učesnika, te razvijanju tolerancije za druge. Do kraja ove projektne godine napređen je značajan napredak po pitanju ovih elemenata: žene su postale više aktivne pri izražavanju vlastitog mišljenja, poboljšale su komunikacijske vještine, koriste više strukturirane rečenice (biraju riječi i koriste kraće i sažetije rečenice). Učesnice dijele lične probleme i osjećanja, podržavaju se međusobno i pružaju empatiju na njim svojstven način. Dakle, pored edukativnog dijela ovih radionica elementi grupne terapije i podrške prevladavaju.

Proces učenja u grupi oscilira, nekad je teško dobiti povratnu informaciju od žena, i često bi izgledalo da nisu razumjeli niti primile poruku, ali rezultati su kasnije bili vidljivi i fasilitatori bi dobili povratnu informaciju. Također, često se događalo da učesnice regresiraju u stare obrasce razmišljanja i ponašanja. Na primjer, dvije žene bi ušle u verbalan konflikt na seiji zbog problema i sukoba koje imaju privatno, van grupe. Voditelji sesija bi im pomogli da razume i razriješe situaciju na nenasilan način, što ujedno cijeloj grupi predstavlja i praktičnu demonstraciju nenasilne komunikacije i rješavanje konflikata.

Problem koji je konstantno bio prisutan i koji je ometao grupnu dinamiku je da su neke žene nastavile dovoditi svoju djecu na sesije iako je dogovor i pravilo bilo da ne dovode.

Na posljednjoj radionici u ovoj projektnoj godini rezime i evaluacija radionica su napravljeni; žene su podijelile svoja iskustva vezana za ove sesije i grupu. Neke od njih su naglasile da tema zloupotrebe droga je bila veoma bitna za njih i pomogla im je da bolje razumiju što se događa u njihovim porodicama i zajednici. Druge su objasnile da tema odgoja djece je veoma bitna i pomogla im je da poboljšaju svoje odnose sa djecom i njihove vještine kao majke. Tema partnerskih odnosa se pokazala također veoma bitna za sve učesnice. Neke od njih su rekle da su se znatno promijenile tokom trajanja radionica; naučile su kako da se izraze, ali i da slušaju druge, neke od njih su istakle da sada se ne osjećaju usamljeno kao prije, većina kaže da je sada aktivnije i ima puno više energije uopšteno. Sve učesnice doživljavaju vježbe joge relaksirajuće i osnažavajuće, i izrazile su želju da se joga i relaksirajuće vježbe uključe u svaku radionicu.

Kao dodatak, jednodnevni na izletištu Zlaća održan je u septembru. Grupa je imala priliku da se druži kroz šetnju prirodom, zjedničkim ručkom u hotelu Zlaća, kao i da se relaksiraju na času joge u prostorijama hotela. Žene su veoma uživale, izrazile su želju da se izlet ponovi i ljedeće godine. Voditeljice grupe su također veoma zadovoljne; žene su se veoma dobro pripremile za izlet, sve su došle u dogovoreno vrijeme, uredno obučene, uzbuđene i otvorene za nova iskustva. Tokom ručka ponašale su se veoma kulturno i imale odlične manire (što je bila i tema na jednoj od prethodnih sesija). Uživale su u času joge, i smatraju vježbe disanja, asane i meditaciju relaksirajuće, osnažavajuće i osjetile su se 'povezane sa sobom kao nikad do sad'.

Posmatrajući i upoređujući ovu grupu žena i njihov napredak tokom dvije projektne godine može se zaključiti da su se članice grupe ponovo povezale sa sobom, da su ohrabrene i osnažene osjećajem samopouzdanja i podrške. Preporuka je da se nastavi rad sa istom grupom žena sa elementima edukacije i psihoterapije.

3.2. Psiho-edukativne radionice sa djecom romske nacionalnosti

U 2011. godini Amica Educa je implementirala 28 radionica za tri grupe djece. Ukupno 39 djece je uključeno u projektne aktivnosti. U prvoj polovini godine održana su dva seta radionica za dvije grupe djece, za drugu grupu djece angažiran je vanjski saradnik. U drugoj polovini godine održan je još jedan set od 10 radionica za jednu grupu djece. Ova grupa je bila veoma specifična, sačinjena je od 14 djece koja su odgojno veoma zapuštena i imaju različite poremećaje ponašanja. Ova djeca izražavaju veoma nasilno ponašanje, konstantno su u konfliktu sa drugom djecom i učiteljima. Rad sa ovom grupom djece je bio veoma zahtjevan i veliki izazov za fascilitatora radionica. Ipak, značajni rezultati su postignuti sa ovom grupom.

Na sva tri seta radionica korišten je isti kurikulum radionica jer djeca su otprilike bila iste dobi, imaju sličnu pozadinu i dolaze iz iste kulture (manje izmjene su pravljene sa ciljem prilagođavanja grupi). Svaka radionica je kreirana tako da razvije i ojača određeni dio dječije ličnosti. Na svim radionicama fokus je primarno bio na razvoju socijalnih vještina; naučili su da zajedno sačinjavaju pravila grupe i da ih poštuju, razvili su poštovanje prema voditelju i drugim članovima grupe. Bitan rezultat je da su naučili da se fokusiraju na jednu aktivnost i da održe fokus, na početku radionica njihov raspon pažnje je bio veoma mali i nisu se mogli fokusirati na jednu aktivnost duže od nekoliko minuta. Korištenjem raznih metoda i motivacijskih tehnika djeca su razvila sposobnost koncentriranja na jednu aktivnost duže vrijeme, njihov raspon pažnje je proširen. Ovo predstavlja veliki uspjeh jer i nastavnici izvještavaju da su djeca više skoncentrisana i na redovnoj nastavi.

Komunikacijske vještine djece su se također poboljšale, naučili su da se izraze kroz korištenje malih, razumljivih rečenica, i počeli su koristiti pozitivno formulirane rečenice. Ovo je aspekt na kojem bi se još trebalo raditi; elementi nenasilne komunikacije su korišteni na svakoj radionici i kontinuirano su se vježbali, kao rezultat djeca su usvojila nove forme komunikacije, ali iskustvo je pokazalo da regresiraju u stereotipne obrasce komunikacije kada se vrte u svoje okruženje (u njihovim porodicama elementi nasilne komunikacije u ponašanja su kulturološki fenomen). Bitni rezultati su da su djeca naučila da slušaju druge, naučili su da ne prekidaju druge ili da agresivno izražavaju neslaganje, nego da pokazuju razumjevanje i poštovanje. Ipak, najbitnije je da su naučili da poštuju druge članove grupe i da znaju kakav je osjećaj kada ih se tretira sa poštovanjem.

Na radionicama korištene su različite tehnike i metode čiji je cilj bio razvoj mašte, kreativnosti i inovativnosti. Na svakoj radionici; sa svakim ugranjem uloga, naslikanom slikom ili crtežom, sa svakom igrom i slobodno izraženim mišljenjem djeca su razvijala svoje samopouzdanje i osjećaj lične vrijednosti. Razvoj njihovog samopouzdanja se može vidjeti na njihovim slikama, u jasnoći njihovog verbalnog i neverbalnog izražavanja. Kroz interaktivan rad i individualan pristup ova djeca su razvila pozitivnu samopercepciju, samopouzdanje i individualnost.

Bitan rezultat ovih radionica je i činjenica da su djeca kroz razgovor motivirana da misle na budućnost. Potaknuti su da razmišljaju i razgovaraju o tome 'šta žele biti kad odrastu', potaknuti su da koriste maštu i da se povežu sa svojim željama. Po pitanju obrazovanja, bitnosti i mogućnostima ova djeca nisu informisana, većina je zainteresovana za srednjoškolsko obrazovanje ali većina tvrdi da vjerovatno neće ići dalje u školu jer roditelji ne žele, nemaju finansijskih mogućnosti ili jednostavno jer će se udati poslije osnovne škole kao njihove sestre, tetke, braća, i slično. Na radionicama se jako puno radilo na informisanju i motiviranju za dalje obrazovanje.

27. decembra održana je edukativna lutkarska predstava za učenike OŠ Kiseljak. Oko 80 djece je učestvovalo, u dobi između 6 i 10 godina. Većina romske djece koja su bila uključena u radionice tokom ove projektne godine su bila prisutna na predstavi i pokazali su oduševljenje. Lutkarska predstava je obuhvatila teme porodice, poštovanja starijih, prijateljstva, lične higijene, zdrave ishrane, ekologije,

SARADNJA SA VLADINIM I NEVLADINIM INSTITUCIJAMA I ORGANIZACIJAMA

1. Saradnja sa Udruženjem "Narko-NE" – Edukativna usluga 'Inovativne metode i tehnike za rad sa djecom i mladima'"

Na zahtjev sestre Magdalene Schildknecht, koordinatorice Udruženja "Narko NE" iz Sarajeva, Amica Educa je organizirala seminar za uposlenike i volontere Udruženja na temu 'Inovativne metode i tehnike za rad sa djecom i mladima'. Seminar, u tajanju od 15 sati, održan je u periodu 02.-04. februar u kući Amica Educa na kojem je učestvovalo 10 "Narko NE" uposlenika i volontera.

Kurikulum seminara je kreiran na osnovu potreba učesnika. Uključivao je kratke teoretske inpute o određenim temama, učesnicima je i ponuđen širok repertoar praktičnih metoda i tehnika rada sa djecom i mladima, kao npr. edukativne igr, vježbe, kreativne tehnike. Određeni elementi nenasilne komunikacije, art terapije i kreativnog izražavanja slikanjem bili su također uključeni.

Pored pružanja novih metoda i tehnika učesnicima, seminar je također predstavljao i rad na sebi usmjeren na lični rast i razvoj svakog učesnika.

2. Saradnja sa Međunarodnim udruženjem 'Interaktivne otvorene škole' iz Tuzle

Nakon poziva Udruženja "Interaktivne otvorene škole" Amica Educa je u okviru Treće internacionalne konferencije "Otvorene škole u zajednici – Škole za sve" u Tuzli, implementirala radionicu za nastavnike. Učesnici konferencije su bili učitelj i pedagozi iz Tuzle (B&H), Osjeka (Hrvatska) i Novog Sada (Srbija). Merima Salihbegović, pedagog-psiholog i Vladana Ninić, terapijski savjetnik su implementirale radionicu na temu 'Jačanje učeničkih kompetencija u tokovima cjeloživotnog učenja'. Radionica je održana 14. januara i na njoj profesionalci su upoznati sa konceptom cjeloživotnog učenja i kontinuiranog rada Amica Educa-e u tom polju.

Suradnja sa Udruženjem "Interaktivne otvorene škole" je nastavljena i u maju kada su kontaktirali menadžment Amica Educa sa zahtjevom da se organizira i implementira radionica na temu 'Antistres menadžment' za dvije grupe učitelja. Amica Educa je prihvatila zahtjev i u periodu 28.-30. Juni, implementiran je seminar za 16 učitelja koji su bili raspoređeni u dvije grupe.

3. Saradnja World Vision Organizacijom

Na početku godine, koordinatorica iz internacionalne organizacije "World Vision" je kontaktirala Amica Educa. predložila je suradnju pri organizaciji seminara za nastavnike vjeronauke na temu "Predstavljanje drugih religija na drugi način". U periodu 03.-04. februar, seminar je održan u Tuzli za 20 vjeroučitelja Islamske i Pravoslavne vjeronauke u školama. Ovo je predstavljalo izazov za voditelje seminara jer je ovo bilo prvi put da su vjeroučitelji dvije religije jedini učesnici seminara. Seminar je ponudio kreativne mogućnosti upoznavanja različitih svjetskih religija kroz priče, ples, pjevanje, slikanje, grupni rad, molitve za mir. Na ovom seminaru korišteni su plesovi i pjesme iz programa 'Plesovi univerzalnog mira'.

Uzimajući u obzir osjetljivu temu religije i nasuprot otežavajućim okolnostima tokom implementacije seminara (neki učesnici su odbili da pjevaju određene riječi jer su u suprotnosti sa njihovim religijskim uvjerenjima), do kraja seminara svi učesnici su razumili osnovne poruke seminara: možemo iskoristiti kreativnost i različite izvore kako bi doveli različite religije studentima u cilju naglašavanja ljepote različitosti, povećanje u toleranciji i razumjevanju osnovne poruke mira u svim religijama.

4. Saradnja sa Pedagoškim zavodom Tuzla

Tri modula seminara 'Kreativna podrška nastavnicima Religijske kulture u osnovnim školama' su organizirana u februaru, aprilu i maju, u suradnji sa Pedagoškim zavodom Tuzla. Zavod je obezbjedio prostor, materijale i pozvao učesnike, dok je Amica Educa obezbjedila osvježenja i materijale za učesnike, kao i voditelje seminara. Na ovom seminaru učestvovalo je 15 učitelja iz osnovnih škola širom Tuzlanskog kantona: Tuzla, Srebrenika, Živinice, Gradačac.

Učesnici su upoznati sa Religijama svijeta kroz ovaj seminar. Znanje je usvojeno kroz muziku, priče, ples, meditacije i igre. Učesnici su bili u mogućnosti da vježbaju metode i tehnike koje mogu koristiti sa svojim učenicima. Na kraju seminara učesnicima je dat radni materijal kao i CD sa pjesmama korištenim na trećem modulu za plesove.

Izmjene u saradnji sa Pedagoškim zavodom Tuzla

U pedagoškom Zavodu Tuzla, došlo je do izmjena u menadžmentu kao i u pravilima rada vezanim za Zavod. Jedna od promjena koje irektno utiču na Amica Educa-u je prekid suradnje na zajedničkom potpisivanju certifikata učesnicima seminara. Uprava Zavoda je odlučila da će Zavod potpisivati samo certifikate za seminare koje on organizira u suradnji sa Amica Educa. Ipak, ova izmjena nije direktno uticala na smanjenje broja učesnika na seminarima. Edukativni seminari koje organizira Amica Educa se i dalje, ali u manjem iznosu, boduju pri evaluaciju učitelja u školama (koji su prisustvovali na seminarima i imaju certifikate). Sa druge strane, seminari ponuđeni od strane Amica Educa-e su prepoznati kao profesionalni i velikog kvaliteta i to je razlog što veliki broj ljudi učestvuje u njima.

5. Priznanje Plesova univerzalnog mira u nastavni plan i program za osnovne škole u Tuzlanskom kantonu i suradnja sa OSCE-om

13 plesova Univerzalnog mira su uključeni u Plan i program osnovnih škola na Tuzlanskom kantonu, koji će se implementirati u okviru nastavnog predmeta Religijska kultura. To znači da Pedagoški zavod i Ministarstvo obrazovanja, nauke, kulture i sporta Tuzlanskog kantona su zvanično priznali Plesove kao jednu od aktivnosti koja može biti korištena u procesu podučavanja djece u osnovnoj školi u okviru navedenog nastavnog predmeta.

Kao rezultat, Odjeljenje za obrazovanje OSCE-a Tuzla organiziralo je prezentaciju plana i programa za predmet Religijska kultura. Amica Educa je pozvana, zajedno sa Pedagoškim zavodom, da prezentira sadržaj plana i programa.

U novembru i decembru dvije prezentacijske radionice su održane u Gradačcu i Srebreniku za učitelje osnovnih škola. Predstavnici Pedagoškog zavoda su prezentovali veći dio kurikuluma, dok je gđd. Tenzila Hujdur prezentovala Plesove univerzalnog mira kao jednu od interesantnih metoda za rad sa djecom.

Veoma je bitno naglasiti da je Tuzlanski kanton prvi kanton koji ima jedinstven kurikulum za sve osnovne škole koji je priznat od Ministarstva obrazovanja, nauke, kulture i sporta.

6. Saradnja sa Udruženjem "Sunce na dlanu" Kladanj

Dana 7. oktobra, Amica Educa je implementirala radionicu za djecu u Kladnju, u suradnji sa lokalnim Udruženjem "Sunce na dlanu". Ovo Udruženje radi sa djecom i mladima u Kladnju, i njihov cilj je da osiguraju djeci rekreativne i edukativne sadržaje. Kladanj je veoma siromašna opština koja nije u mogućnosti omogućiti djeci sadržaje za korisno korištenje slobodnog vremena.

Na dvosatnoj radionici pod nazivom 'Mandala u prirodi', vođenom od strane gđe. Cornelissen i gđe. Peek, učestvovalo je 17 djece. Kao dodatak psiho-edukativnom radu sa djecom, planirano je da ova radionica bude edukativna za volontere i uposlenike Udruženja "Sunce na dlanu", koji su posmatali radionicu i učestvovali na nekim vježbama.

7. Saradnja sa Ekonomskim fakultetom, Univerziteta u Tuzli

Amica Educa je pozvana da održi predavanje studentima treće godine Ekonomskog fakulteta, vezano za studijski predmet pod nazivom "Menadžment u neprofitnim organizacijama". Predstavnik Amica Educa-e je pozvan da održi predavanje na temu "Prezentacija rada i aktivnosti Udruženja Amica Educa".

Predstavnica Udruženja, Ivona Erdeljac je održala predavanje na tu temu 11. aprila 2011 godine. Profesor fakulteta je izrazio zahvalnost i interes za uspostavljanje dalje suradnje u budućnosti. Jedna studentica je nakon predavanja odlučila da piše seminar na temu rada i aktivnosti Amica Educa-e.

8. Saradnja sa Ministarstvom rada, socijalne politike i povratka Tuzlanskog kantona

8.1 Novi ministar rada i socijalne politike, gospodin Sead Hasić, socijalni radnik, je izabran u martu. U skladu sa činjenicom da je Ministarstvo podržavalo rad Amica Educa-e ranijih godina, direktorica Udruženja je predložila sastanak sa novim ministrom 5. maja. Na sastanku, ministru je prezentiran rad Amica Educa-e sa akcentom na rad Porodičnog savjetovališta.

8.2 Sve oragnizacije koje implementiraju projekte finansijski podržane od strane Ministarstva, primile su pismo u kojem se traže liste korisnika projektnih aktivnosti, uključujući njihove lične podatke (ime, sdresa, telefonski broj, tip usluge, i slično). U našem slučaju korisnici su klijenti koji su uključeni u psihoterapiju i diskrecija je veoma bitna. 25. maja Amica Educa je Ministarstvu poslala listu klijenata sa popratnim pismom gdje je naglašeno da je neophodna diskrecija kada su u pitanju priloženi podaci i da je potrebno sa se prema podacima odnosi u skladu sa etičkim i moralnim principima profesije.

8.3 25. novembra u Ministarstvu rad, socijalnu politiku i povratak održan je sastanak na kojem je prisustvovalo 25 predstavnika NVO koje rade na polju psiho-socijalne podrške. Na sastanku diktirane su mogućnosti i kapaciteti svake organizacije za apliciranje na projekte finansirane od strane Evropske komisije u partnerstvu sa Ministarstvom. Dogovoreno je se sastanci ove vrste održavaju češće kako bi se pravovremeno mogli dogovoriti o eventualnim aplikacijama za otvorene projektne pozive.

8.4 18. novembra, ministar Sead Hasić i pomoćnik ministra gđin. Azem Poljić posjetili su Udruženje Amica Educa. Ovom prilikom održan je kratak sastanak na kojem su Selma Aličić i Ivona Erdeljac prezentirale aktivnosti i postignute rezultate svih programa Udruženja, sa fokusom na Porodično savjetovalište. Sastanak je propratila Televizija Tuzlanskog kantona pri čemu je snimljen dio posjete kao i napravljen je intervju sa ministrom i direktoricom Udruženja.

8.5 20. decembra, tročlana komisija ispred Ministarstva je posjetila Udruženje sa ciljem monitoringa procesa implementacije projekta Porodično savjetovalište. Ovom prilikom sva dokumentacija koja se odnosi na projekt je djelomično pregledana. Naknadno, Udruženje je od Ministarstva primilo pisanu pozitivnu procjenu za profesionalnu i stručnu implementaciju Projekta.

FUNDRAISING / MOGUĆNOSTI ZA NOVE I NASTAVAK POSTOJEĆIH PROJEKATA

U toku 2011.godine, Amica Educa za različite donatore napisala i aplicirala slijedeće prijedloge projekata:

- Projekat "Tandem Univerzitet – Amica Educa", apliciran 06. maja, kod "Open Society Fond SOROS", Sarajevo, (projekat odgođen do slijedećeg poziva za prijedloge projekat)
- Projekat "Jačanje nezaposlenih žena", apliciran u partnerstvu sa NVO "Vimio" iz Vukovara, Hrvatska, 31. maja kod European Commission (nije odobreno),
- Projekat "13-ti festival cjeloživotnog učenja", apliciran 17 juna, kod "Centri civilnih inicijativa" Sarajevo" (nije odobreno),
- Projekat "Porodično savjetovanište", apliciran 21, kod Ministarstva za rad i socijalnu politiku TK (odobreno),
- Projekat "Porodično savjetovanište" apliciran 20 jula kod BH Telecom (odobreno),
- Projekat "Porodično savjetovanište" apliciran 30 septembra kod Općine Tuzla (odobreno),
- Projekat "Porodično savjetovanište", apliciran 03. oktobra kod Ministarstva za rad i socijalnu politiku TK (odobreno),
- Projekat "Tandem Univerzitet – Amica Educa", apliciran 13. oktobra kod "DVV International u B&H", Sarajevo (nije odobreno),
- Projekat "13-ti festival cjeloživotnog učenja", apliciran 06. oktobra kod Češke Ambasade Sarajevo (nije odobreno),
- Projekat "Tandem Univerzitet – Amica Educa", apliciran 28. oktobra kod Sparkasse Bank Sarajevo (nije odobreno),
- Projekat "Tvoj izbor, tvoja šansa" apliciran 07. novembra u partnerstvu sa NVO "Vimio" iz Vukovara, Hrvatska, kod European Commission (odgovor se očekuje)
- Projekat "Podrška mladim ljudima koji napuštaju sistem javne brige u TK", apliciran 02. decembra kod Ministarstva za rad i socijalnu politiku TK, (odgovor se očekuje),
- Projekat "Jačanje žena putem edukacije", apliciran 28. decembra kod US Ambasade Sarajevo (odgovor se očekuje),
- Projekat "Multiplikatori modernih pristupa u psiho-socijalnom i pedagoškom radu" apliciran 29.decembra kod Christliche Friedensdienst, Švicarska (odobreno)

STATISTIČKI PODACI ZA 2011.GODINU

EDUKATIVNI PROGRAM					
No	Naziv seminara		Broj seminara	Broj učesnika	Broj učešća
1	Kreativno izražavanje slikanjem	Bazična edukacija	3	16	42
		Bazična edukacija za studente	15	110	158
2	Nenasilna komunikacija	Bazična edukacija	3	21	56
3	Plesovi univerzalnog mira (Podrška nastavniciima religijske kulture)	Bazična edukacija	3	15	40
		Napredna edukacija	1	11	11
4	Pozitivna disciplina u odgoju djece	Bazična edukacija	3	12	32
5	Porodična dinamika	Bazična edukacija	3	15	30
		Napredna edukacija i supervizija	1	13	13
6	Art – terapija	Bazična edukacija	2	15	30
		Napredna edukacija	1	11	11
7	Seksualno zlostavljanje u djetinjstvu	Bazična edukacija	3	10	19
		Napredna edukacija i supervizija	1	7	7
8	Muzikoterapija bubnjevima i perkusijama	Bazična edukacija	3	16	42
9	Expert Lične i poslovne vještine	Trening za nezaposlene žene	3	11	30
10	Slobodno slikanje	Bazična edukacija	1	10	10
TOTAL			46	293	531

PORODIČNO SAVJETOVALIŠTE				
No	Naziv aktivnosti	Broj grupa	Broj korisnika	Broj sesija / radionica
1	SOS telefon	-	122	-
2	Individualno, bračno i porodično savjetovanje i psihoterapija	-	62	299
3	Grupno savjetovanje i psihoterapija za mlade (studenti)	1	9	16
4	Psiho-edukativne radionice za djecu	7	57	77
5	Psiho-edukativne radionice za djecu u Domu za djecu bez roditeljskog staranja	1	18	12
6	Psiho-edukativne radionice za djecu ljetnom kampu Kladanj "Sportom protiv droge"	4	28	4
7	Psiho-socijalni rad sa ženama povratnicama u selo Snagovo (RS)	1	16	10
8	Rekreativna gimnastika za žene	2	46	166
9	Yoga vježbe	2	36	74
10	Plesovi univerzalnog mira i reiki sesije / radionice	1	24	40
11	Relaksacione masaže	-	80	465
12	Psihosocijalne sesije sa romskim ženama u naselju Kiseljak	1	16	14
13	Psiho-edukativne radionice sa romskom djecom u naselju Kiseljak	3	39	28
TOTAL		23	553	1205

BROJ AMICA EDUCA KORISNIKA I UČESNIKA U 2011 GODINI		
1	Edukativni program – ukupan broj učesnika	293
2	Porodično savjetovalište i rad sa Romskom populacijom – ukupan broj korisnika	553
TOTAL		846

IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOM POSLOVANJU UDRUŽENJA "AMICA EDUCA" ZA PERIOD 01.01. – 31.12.2011.god.

Svi finansijski izvještaji navedenog obračunskog perioda u potpunosti su urađeni u skladu sa Zakonom o računovodstvu i Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja (MSFI i MRS)

Mišljenje izvršene revizije finansijskih izvještaja za 2011 godinu je to potvrdilo i glasi: "Priloženi Finansijski izvještaji prikazuju istinito i objektivno stanje imovine, kapitala i obaveza Udruženja, sa stanjem na dan 31 decembra 2011. godine, kao i rezultat poslovanja, u skladu sa MSFI i važećem Zakona o računovodstvu i reviziji u BiH".

RAČUNOVODSTVENI ISKAZ BILANSA USPJEHA

Prihodi su priznati u računovodstvenom iskazu Bilansa Uspjeha na osnovu slijedećih elemenata:

1. Prihodi iz budžeta su priznati na osnovu doznaka ili odluka od strane budžeta kantona tj Ministarstva za rad i socijalnu politiku TK,
2. Prihodi po osnovu donacija za realiziranje projekata priznati su kao prihod na osnovu sučeljavanja povezanih rashoda nastalih u tom periodu,
3. Prihodi od vlastiti aktivnosti priznati su na osnovu ispostavljenih faktura, a kupac nije osporio našu fakturu,
4. Prihodi od kamata su priznati na osnovu naplaćenog prihoda koji se odnosi na kamate.

U finansijskom izvještaju dajemo tabelarni prikaz prihoda i rashoda ostvarenih u 2011.godini, sa uporednim podacima iz 2011.godine.

PRIHODI

N A Z I V	2010.god	bez para	Va KM
		2011.god	Indeks
Prihod iz budžeta općina	0	1000	0
Prihodi iz budžeta TK (Ministarstvo za rad i socijalnu politiku TK)	34900	32176	92
Novčane donacije AMICA Schweiz, Švicarska	61366	75785	123
Namjenska donacija Cristliche Friedensdienst (CFD) Švicarska	49424	65285	132
Ostale novčane donacije od raznih donatora	0	460	0
Prihod od amortizacije - RS 20 don st sred	6657	6943	104
Prihodi od kotizacija za seminare	2772	2955	107
Prihodi od iznajmljivanja poslovnih prostora	13840	11086	80
Ostali prihodi od aktivnosti	4095	1178	29
Prihodi od Službe za zapošljavanje	0	3000	0
Ostali prihodi	15	5	33
Korekcija prihoda za ulaganja u stalna sredstva	-167	-4155	2488
TOTAL PRIHODI	172902	195718	113

Prihodi su ostvareni u iznosu od 195 718 KM , što je u odnosu na 2010. godinu povećanje za 13%.

Pregled strukture ukupnog prihoda za 2011.godinu:

Humanitarni prihodi	74%
Prihodi iz budžeta	17%
Ostali prihodi	9%

RASHODI

Rashodi su priznati u bilansu uspjeha na osnovu direktne povezanosti između nastalih troškova i specifičnih stavki prihoda, po principu sučeljavanja prihoda i rashoda. Priznavanje rashoda vršeno je istodobno i sa priznavanjem povećanja obaveza ili smanjenja sredstava, bez obzira da li su plaćene ili ne.

N A Z I V	2010	2011	Indeks
Materijal i energija	17808	17486	98
Usluge za realizaciju programskih ciljeva	27712	29776	107
Bruto plaće i ostala primanja zaposlenih	63859	66186	104
Amortizacija stalnih sredstava	6657	6943	104
Finansijski rashodi	502	429	85
Putni troškovi i dnevnice u cilju realizacije programskih ciljeva	1898	1159	61
Humanitarni rashodi	1565	50	3
Porezi i doprinosi koji ne zavise od rezultata poslovanja	278	278	100
Bruto naknade za rad spoljnih saradnika i volontera	48314	65542	136
Ostali rashodi	1250	1218	97
TOTAL RASHODI	169843	189067	111
VIŠAK RASHODA NAD PRIHODIMA	0	0	0,0
VIŠAK PRIHODA NAD RASHODIMA	3059	6651	217,4

Rashodi su ostvareni u iznosu od 189 067KM, što je u odnosu na 2010 godinu povećanje za 11%. Iz prikazanog tabelarnog prikaza rashoda, vidni su pokazatelji povećanja pojedinih rashoda u odnosu na 2010.g. Povećanje bruto plaća i ostalih primanja zaposlenih povećana su za 4%, zato što je primljen jedan uposlenik preko Službe za zapošljavanje. Usluge za realizaciju programskih ciljeva povećane su za 7% kao i angažiranje spoljnih saradnika za 36%, zbog realizacije projektnih aktivnosti. Organizacija je završila poslovnu godinu sa viškom prihoda nad rashodima u iznosu od 6651 KM.

II RAČUNOVODSTVENI ISKAZ BILANSA STANJA

A K T I V A			
O P I S	2010	2011	INDEX
Nekretnine, oprema korigovani ispravkom vrijednosti	306337	303549	99
Novčana sredstva	49190	33143	67
Potraživanja i plasmani	1786	29611	1658
Kratkoročna razgraničenja	0	1571	0
SVEGA AKTIVA	357313	367874	103

P A S I V A			
	2010	2011	INDEX
Neraspoređeni višak prihoda nad rashodima	10592	16089	152
Dugoročna razgraničenja i rezervisanja	306337	303549	99
Tekuće obaveze - dobavljači i dr	2326	1330	57
Donacije budućeg perioda i kratkoročna razgraničenja	38058	46906	123
SVEGA PASIVA	357313	367874	103

Certificirani računovođa
Milica Salaj

Direktorica Udruženja
Selma Aličić

PLAN RADA UDRUŽENJA "AMICA EDUCA" ZA 2012.godinu

U skladu sa statutarnim ciljem A definisan je glavni cilj Udruženja Amica Educa:

Doprinos razvoju civilnog društva, poboljšanje kvaliteta življenja i stvaranje okruženja za brže zapošljavanje pojedinaca i porodica, u regiji Tuzla i šire u BiH, putem transfera novih znanja, psihosocijalne podrške, cjeloživotnog učenja i primjenom savremenih i alterantivnih metoda u psihosocijalnom radu.

U skladu sa statutarnim ciljem B definisan je projektni cilj Udruženja Amica Educa:

Kontinuirana stručna edukacija profesionalaca u psihosocijalnom i pedagoškom radu, podrška zaživljavanju reformi u sistemu obrazovanja i socijalne zaštite uvođenjem inovativnih i kreativnih pristupa u ove oblasti.

U skladu sa projektnim ciljem B, planirana je realizacija aktivnosti edukativnog programa:

br	Seminar	Učesnici	Broj modula seminara	Ukupno dana seminara
1.	Kreativno izražavanje slikanjem	Profesionalci pomagačkih zanimanja i dr. zainteresirani	3	9
		Studenti Edukacijsko-rehabilitacijskog fakulteta	15	45
2.	Kreativna podrška nastavnicima religijske kulture - Plesovi sveopćeg mira	Nastavnici religijske kulture	3	9
3.		Profesionalci pomagačkih zanimanja i dr. zainteresirani	1	3
4.	Porodična dinamika	Profesionalci pomagačkih zanimanja i dr. zainteresirani	3	9
		Napredni seminar za lokalne voditeljice	1	3
5.	Nenasilna komunikacija	Profesionalci pomagačkih zanimanja i dr. zainteresirani	3	9
6.	Art - terapija	Profesionalci pomagačkih zanimanja i dr. zainteresirani	3	9
		Napredni seminar za profesionalce	2	6
7.	Seksualno zlostavljanje u djetinjstvu	Profesionalci pomagačkih zanimanja i dr. zainteresirani	3	9
8.	Pozitivna disciplina u odgoju	Profesionalci pomagačkih zanimanja i dr. zainteresirani	3	9
9.	Muzikoterapija bubnjevima	Profesionalci pomagačkih zanimanja i dr. zainteresirani	3	9
10.	Lične i poslovne vještine (Xpert PBS)	Nezaposlene žene	3	12
11.	Slobodno slikanje	Profesionalci pomagačkih zanimanja i dr. zainteresirani	1	3
UKUPNO			47	144

U skladu sa statutarnim ciljem C definisan je projektni cilj Udruženja Amica Educa:

Psihosocijalna podrška i preventivna zaštita zdravlja pojedinaca i porodica primjenom novih znanja iz oblasti modernih i kreativnih metoda u psihosocijalnom radu i razvoj svijesti o potrebi istih

U skladu sa projektnim ciljem C, planirana je realizacija aktivnosti psihosocijalnog programa:

No	Aktivnosti - grupni rad sa korisnicima	Broj grupa	Broj sesija / radionica
1	Grupno savjetovanje i psihoterapija za mlade	2	20
2	Psiho-edukativne radionice za djecu	6	50
3	Psiho-edukativne radionice za djecu ljetnom kampu Kladanj "Sportom protiv droge"	4	4
4	Psiho-socijalni rad sa ženama povratnicama u selo Snagovo (RS)	1	10
5	Rekreativna gimnastika za žene	2	70
6	Yoga vježbe	2	70
7	Plesovi univerzalnog mira i reiki sesije / radionice	1	40
8	Radionice "Porodična dinamika"	2	15
9	Psihosocijalne sesije sa romskim ženama u naselju Kiseljak	1	14
10	Psiho-edukativne radionice sa romskom djecom u naselju Kiseljak	1	20

No	Aktivnosti - individualni rad sa korisnicima	Broj:
1	Individualno, bračno i porodično savjetovanje i psihoterapija	broj sesija 350
3	SOS telefon	broj pozivatelja 150
11	Relaksacione masaže	broj individualnih tretmana 450

OKVIRNI FINANSIJSKI PLAN ZA 2012.god.

PRIHODI		
Br.	Opis	Iznos u KM
1.	Donacija "Amica Schweiz", Švicarska	58.800,00
2.	Donacija "Cristliche Friedensdienst" Švicarska (Projekat "Multiplikatori modernih pristupa u psiho-socijalnom i pedagoškom radu")	79.230,00
3.	Donacija za projekat "Jačanje žena u BiH putem edukacije i savjetovanja" (Amica Schweiz)	9.500,00
4.	Donacija za projekt "Tandem Univerzitet – Amica EDUCA" (Amica Schweiz)	11.200,00
5.	Donacija za rad sa grupom žena i djece povratnika u Snagovo (Zvornik) od NdL.eV	3.900,00
6.	Donacija za projekt "12. Festival cjeloživotnog učenja u BiH "	9.550,00
7.	Donacije vlada TK, Općina Tuzla, državna, federalna i kantonalna Ministarstva	13.700,00
8.	Prihodi od usluga, članarina	13.350,00
9.	Služba za zapošljavanje	1.800,00
UKUPNO PRIHODI		201.030,00

RASHODI		
Br.	Opis	Iznos u KM
1.	Troškovi realizacije aktivnosti „Edukativni program“	75.700,00
2.	Troškovi realizacije programa „Porodično savjetovalište“	28.400,00
3.	Troškovi realizacije projekta "Jačanje žena u BiH putem edukacije i savjetovanja"	9.500,00
2.	Troškovi realizacije projekta "12. Festival cjeloživotnog učenja"	9.550,00
3.	Troškovi projekta "Tandem Univerzitet – Amica EDUCA"	11.200,00
4.	Troškovi projekta - Rad sa grupom žena i djece povratnika u Snagovo	3.900,00
7.	Troškovi rada sa romskom populacijom iz naselja Kiseljak	7.600,00
8.	Bruto naknade za rad zaposlenih i stručnih saradnika	55.180,00
UKUPNO RASHODI		201.030,00

Tuzla, 30.03.2011.

Direktorica Udruženja "Amica EDUCA"

Selma Aličić

.....
Selma Aličić